

4.3.

Zlata Tkaci

ARANJAMENT CORAL

Zlata Tkaci

ARANJAMENT CORAL

Manual pentru instituţiile
de învăţămînt muzical superior

CHIŞINĂU
LUMINA
1990

Conservatorul Moldovenesc de Stat

Recomandat de Ministerul culturii şi cultelor al R.S.S. Moldova în calitate de manual pentru studenţii instituţiilor de învăţămînt muzical superior

Tkaci Z. M.

T 66 Aranjament coral: Manual pentru studenţii instituţiilor de învăţămînt muzical superior.— Chişinău. Lumina, 1990.
ISBN 5—372—00653—6

În manual sînt expuse diverse modalităţi de aranjament coral pentru formaţii omogene şi mixte.
O atenţie sporită se acordă prelucrării corale de melodii populare — temă abordată într-un capitol aparte.

T $\frac{4905000000-159}{M752(10)-90}$ 76—90

ISBN 5—372—00653—6

BBC 85.941я73

CUVÎNT ÎNAINTE

În anii din urmă în republica noastră consemnăm o creştere simţitoare a activităţii formaţiilor corale. Oamenii de creaţie îşi aduc prinosul la propăşirea colectivelor de amatori, tot mai larg îşi desfăşoară activitatea Asociaţia muzical-corală moldovenească. Din ce în ce mai susţinute sînt prezenţele maeştrilor consacraţi ai artei corale — V. Garştea, E. Bogdanovski, T. Zgureanu, G. Strezev, G. Kosinski ş. a. Toate acestea implică acţiuni menite să ducă la lărgirea repertoriului, inclusiv în domeniul aranjamentelor corale, adecvate posibilităţilor formaţiilor respective. Un rol de frunte revine aici conducătorului de cor, capabil să efectueze transcripţii şi aranjamente pentru diverse formaţii. În acest scop pot fi folosite, în afară de lucrările corale propriu zise, şi unele piese corale sau instrumentale transcrise pentru cor. Un izvor nesecat în îmbogăţirea repertoriului coral îl prezintă cîntecul popular, urmînd ca dirijorul de cor să-i atribuie forma necesară.

Lucrarea de faţă aduce o contribuţie la realizarea obiectivului scontat, autorul valorificîndu-şi aici propria experienţă componistică, în special în domeniul aranjamentelor corale şi prelucrărilor de melodii folclorice pentru formaţii corale de o componenţă diversă.

Aranjamentul este un domeniu al artei componistice, ce se ocupă de prelucrarea unei piese muzicale pentru o altă formaţie (decît cea iniţială). În procesul prelucrării se păstrează elementele lucrării de origine: armonia de bază, factura, forma, acompaniamentul. Schimbările în textul lucrării se vor reduce la minim, conţinutul ei rămînînd nealterat.

Aranjamentul presupune familiarizarea studenţilor cu capitolele respective din cursul de armonie (în lucrările cu limbajul muzical tradiţional regulile de mişcare a vocilor se respectă strict). Cele menţionate vizează în special capitolele privind dublarea acordurilor în răsturnare, poziţiile strînsă şi largă a acordurilor, salturile, utilizarea acordurilor de cvartă şi sextă ş. a.

Pentru a evita alterarea textului original, în prealabil se va preciza gradul de afinitate dintre piesa originală şi aranjamentul propus.

Capitolul I

TIPURILE DE ANSAMBLURI CORALE: ÎNTINDEREA ŞI REGISTRUL LOR

1. Sub ansamblu coral înţelegem reunirea cîtorva partide vocale, fiecare avînd specificul său timbral şi dinamic.

Totalitatea tipurilor de factură cunoscute în practica muzicală se rezumă la următoarele:

1. *Tipul melodic* — toate vocile îndeplinesc aceeaşi funcţie melodică :

SENINĂ E PATRIA MEA

Versurile de *I. Vatamanu*

Muzica de *Z. Tkaci*

Moderato

S.

A.

B.

Fru - moa- să e Pat-ri - ia mea

2. *Tipul variaţional* — vocea principală este susţinută de variantele ei melodice :

RÎUL CARE VREA SĂ ZBOARE

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *I. Ţibulschi*

Largamente

S.

Un-de mîi, rî- u- le, un - de A-le

A.I
A.II

un - de mîi, un -de mîi,

ta- le li -ne un - de?

rî - u - le, un - de, un - de?

3. *Tipul omofonic* — funcţia melodică revine vocii principale, celelalte voci însoţind-o într-un alt ritm :

VAPORUL MEU

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *Z. Tkaci*

Moderato

S. — *mp* — Vîn-tul ur-lă, ce-rul tu- nă Ai, ce straș- ni- că fur - tu - nă - - - - - - -

A.I — div *p* gliss. — u - u - u - - - - - - simile

A.II — div *p* gliss. — u - u - u - - simile

A.III — div *p* gliss. — u - u - u - - - - - - -simile - - - - -

4. *Tipul melodic-armonic* — funcția melodică a vocii principale corespunde funcției armonice a celorlalte voci, toate urmînd în același ritm :

ZUMZETUL GRĂDINIȚEI

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *S. Lungu*

Allegro non troppo

iar cînd vi-ne du-pă ma-să Cînd se cul-că mă-run- ței

5. *Tipul armonic* — reprezintă funcția armonică omogenă a tuturor vocilor.

HULUBIȚA

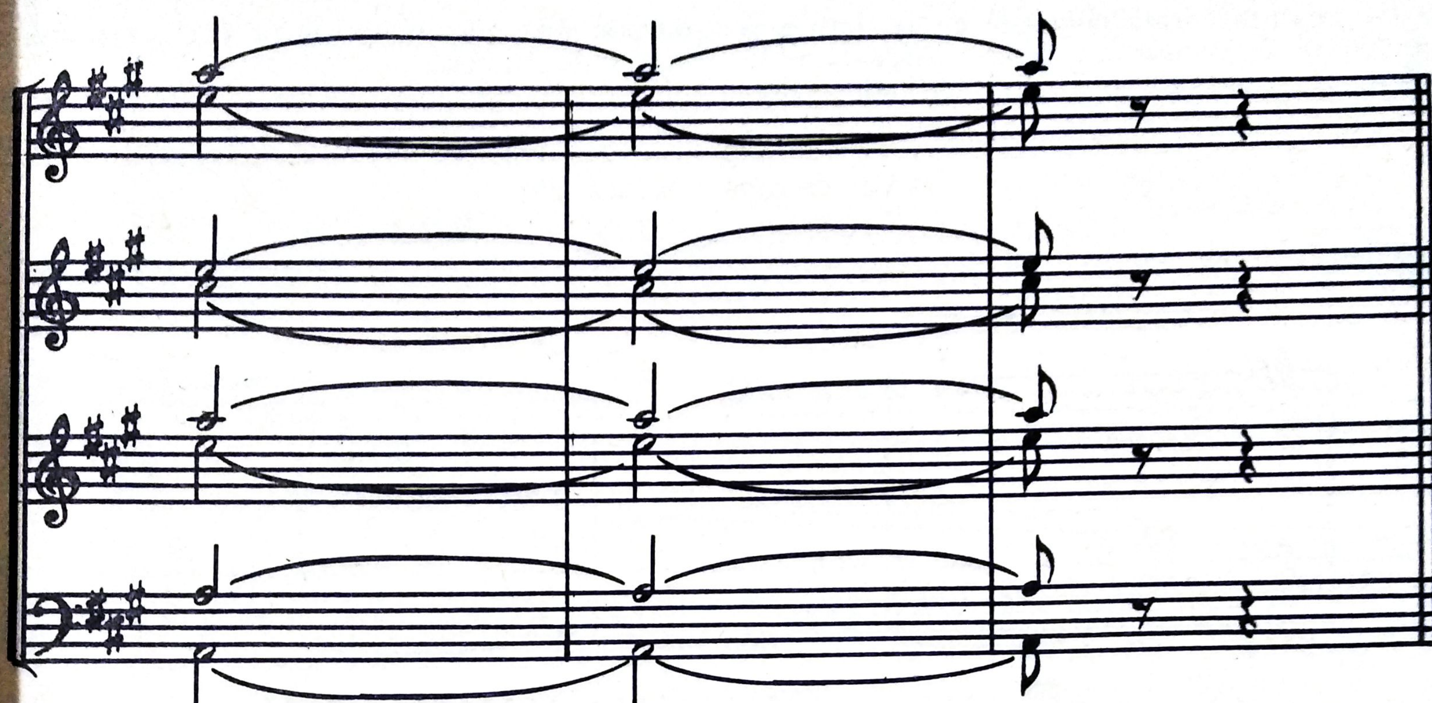
Versurile *populare*

Prelucrare de *M. Colsa*

Moderato

Hu - lu - bi - ță

Tipurile 3, 4, 5 enunță trei variante de factură omofon-armonică. Așa, de exemplu, tipul melodios-aromnic vădește legătură cu tipul omofon, vocea principală fiind, sub aspectul ei ritmic, mai puțin individualizată; tipul armonic se aseamănă cu cel melodic-armonic — el nu are funcție melodică, formînd, de fapt, o alternare de acorduri.

6. *Tipul polifonic* prezintă îmbinarea cîtorva voci cu funcții melodice (sau melodice și contrapunctice) diferite.

BĂDIȚĂ FRUMOS MAI EȘTI

Versurile *populare*

Prelucrare de *E. Macaleț*

Vivo

f

S.

A.

Bă-di-ță, fru- mos mai ești, la, la, la, la, la

T.

B.

Bă-di-ță fru-mos mai ești

Literatura corală cunoaşte cîteva forme de îmbinare a vocilor de copii — discant, alto; de femei — sopran, alto, şi de bărbaţi — tenor, bariton, bas. Formaţiile corale pot fi omogen[e], incomplete şi mixte.

1. **Cor de copii** — dicant, alto:

DRUMUL

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *I. Ţibulschi*

Allegretto grazioso

Dragmi-i drumulde pădu-re,

mm ....

că te du - ce pe la mu- re.

2. **Cor de femei** — soprane, mezzosoprane, contralto:

GLIE

Versurile de *V. Galaicu*

Muzica de *Z. Tkaci*

Moderato

Cînd pleci de-a-ca-să, ia ţă-rî- nă, cum ei

Cînd pleci de-a casă, ia

Cînd pleci de-a -ca - - - - - - să,

3. **Cor de bărbaţi** — tenori, baritoni, başi:

PARTIDUL

Versurile de *Em. Bucov*

Muzica de *S. Lobel*

Maestoso

T.

I

B. I

Pri- e -te-na lu - mii stă U-ni- u -nea

Corurile de componenţă redusă (incomplete) reunesc, de regulă, trei voci, omiţîndu-se fie una din vocile bărbăteşti, fie una de femei. Aşa se prezintă corurile compuse din soprane, alto, tenori, sau — alto, tenori, başi, cît şi aşa numitele coruri tinereşti, cuprinzînd soprane, alto, baritoni :

AI DOUĂ INIMI, MAMĂ

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *Z. Tkaci*

Andante doloroso

S.

A.

B.

Cum mă-rul celro-dit,ro-dit,maimulte me-re a-re,a-re

În corurile mixte sînt reunite două coruri omogene — femeiesc şi bărbătesc ; mai rar de copii şi de bărbaţi :

INIMA VEACULUI

Versurile de *A. Strîmbeanu*

Muzica de *E. Dog*

Vivo

S.
A.
T.
B.

f

Ba - te i - ni- ma ta, Il - ici,

Componența unui cor mixt poate fi redusă (nedivizată, vezi mai sus) și completă (cu partidele divizate).

Un cor mixt complet cuprinde 5, 6, 7 sau 8 voci. În corul de cinci voci se divizează, d regulă, tenorii ; în cele de șase — tenorii și sop ranele ; în cele de șapte — tenorii, sopranele basșii, (sau alta), iar în cele de opt — toate vocile

BALADA OCTOMBRINĂ

Versurile de *A. Roșca*

Muzica de *Z. Tkac*

Maestoso

S. I
S. II
A.
T. I
T. II
B.

f

de bi - ru- inți al meu pă- mînt - -

BALADA OCTOMBRINĂ

Versurile de *A. Roşca* | Muzică de *Z. Tkaci*

Maestoso

S. I / S. II: Cînt pe pă- mînt

A.

T. I / T. II: De pri-mă- va- ră pe pă - mînt

B. I / B. II

1. Corul de copii se distinge printr-o sonoritate diafană şi timbrul argintiu.

Ambitusul vocilor de copii se conformează vîrstei lor. Lucrările pentru cei mici cuprind diapazonul de la **do, re** — octava întîia pînă la **la, si** — octava întîia ; pentru adolescenţi ambitusul va fi mai întins: **sol, la** — octava mică pînă la **sol** octava a doua:

Cor de copii (pentru cei mici):

Diapazonul — Volumul total

Cor de copii (adolescenţi)

Diapazonul — Volumul total

La aceeaşi categorie aparţin şi corurile, aşa numite, de tineret. Componenţa lor este mixtă, reunind elevii din clasele superioare, inclusiv baritoni ; ambitusul vocilor va fi în limitele unei octave: de la **do** — octava mică pînă la **do, re** — octava întîia :

Cor de tineret:

Diapazonul

Volumul tot.

S.

A.

B.

2. Corurile de femei se disting prin sonoritatea lor suavă, caldă, străvezie. Întinderea lor este de la **fa** — octava mică pînă la **do** — octava a treia. Sopranele au ambitusul: **si** — octava mică pînă la **do** — octava a treia, altistele de la **fa** — octava mică pînă la **fa** — octava a doua. Corurile de femei pot avea trei (mai rar — patru) voci.

Cor de femei

Diapazonul

Vol. total

S.

A.

3. Comparativ la corurile de femei, cele bărbătești au un diapazon mai larg (în registrul grav — grație octaviștilor). Întinderea unui cor de bărbați este de trei octave: de la **sol** — contraoctava și pînă la **do** — octava a doua. Aceasta contribuie la evidențierea contrastelor de registru și dinamice, permite diversificarea, nuanțarea sonorității. Corurile bărbătești cuprind, de regulă, patru voci:

Cor de bărbaţi

Diapazonul   Vol.total

T.

B.

*

* - octavişti

4. Corurile mixte vădesc totalitatea procedeelor de expresie inerente acestui gen de interpretare muzicală. Îmbinarea de diverse partide corale permite obţinerea unei game bogate de nuanţe de colorit. Corul mixt depăşeşte, prin întinderea sa, patru octave — de la baso profundo (**sol, la** — contraoctava) pînă la **do** — octava a treia :

Cor mixt

Diapazonul   Vol. total

S.

A.

T.

B.

x - octavişti

În cîntarea corală notele extreme sînt folosite doar în cazuri rare. Ca atare, diapazonul tuturor partidelor vocale se poate reduce la o schemă „de lucru", cu alte cuvinte, la o formulă convenţională, diapazonul mediu al fiecărei voci cuprinzînd duodecima.

Diapazonul uzual

S.I

S.II

A.I

A.I.

T.I

T.II

B.I

B.II

Capitolul II

TRANSCRIPȚIA UNEI LUCRĂRI CORALE PENTRU O ALTĂ FORMAȚIE CORALĂ

§1

Trascripţia unei facturi omogene pe una mixtă

Există trei modalităţi de transcripţie a făcturii corale omogene pe un cor mixt :

1. Dublarea vocilor ;
2. Schimbarea poziţiei ;
3. Transcripţia integrală.

În cîntarea corală este răspîndit procedeul dublării în octavă. Dublarea vocilor contribuie la relevarea momentelor dramatice în muzică. Funcţia dublării capătă o importanţă deosebită la interpretarea corală în mase. Folosirea abuzivă a procedeului poate duce, însă, la încărcarea facturii corale, ca atare — la monotonia sonorităţii. De aceea la transcripţia lucrărilor de formă amplă, dublarea vocilor se va alterna cu alte modalităţi.

Transcripţia unei lucrări corale omogene pe două voci pentru un cor mixt

În cazul de faţă transcripţia se va efectua prin dublarea a două voci — fie sopranele cu tenorii, fie alto cu başii, sau viceversa. Dacă tesitura lucrării este acută (sau gravă), vocile din partida iniţială se vor transpune prealabil la un interval, ce nu depăşeşte terţa mică (în sus şi în jos).

FRUNZĂ VERDE SĂLCIOARĂ

Versurile *populare* — Prelucrare de *E. Macaleţ*

Allegretto

S. A. *mp*

Frun-ză ver - de săl-ci-oa-ră

La ca-sa cu tres-ti-oa-ră

La ca-sa cu

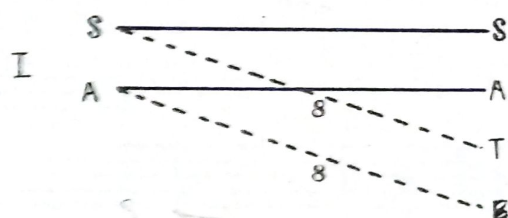
Fac flăcă-ii ho-ră ma-re, măi, măi

C-azi e zi de săr- bă- toa- re, măi, măi, e

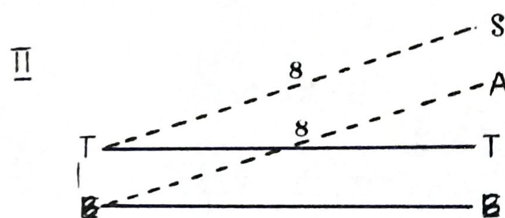
săr- bă- toa- re, măi, măi - - -

Rezolvare
Scheme:

I

II

Schema I

Allegretto

mp

S.

A.

T.

B.

La ca sa cu

Frun-ză ver- de sălci- oa- ră Laca-sacu

trăsti-oa- ră Fac flăcăii horă mare,măi, măi

1 2

C-azi e zi de sărbătoare,măimăie sărbătoare,măi,măi

Exerciții :

Ș-AM ZIS VERDE-I IARBA-N LUNCA

Versurile *populare*

Prelucrare de *P. Rusu*

Moderato

mp

S.

Ș-am zis ver- de-i iar-ba-n

mp

A.

Ș-am zis ver- de-i iar-ba-n lun-că

lun- că Do-rul mîn- drei mă u- su -

Do-rul mîn-drei mă u -su- că, Do-rulmîndrei mă u-su- că,

că,do- rul mîn-dreiLea-ne - - - - - - - - - -

Lea- no - - - Lea-no - - - - -

STEJARUL

Versurile *populare*

Prelucrare de *G. Musicescu*

Allegretto ♩= 84

p

S.

Măi ste- jar ple- tos și ver- de,Tra,la, la,la,la,la,

p

A.

la,la

p

la, Ce-ți î-nalți vîr-fu-n pă- du- re,

p

Tra,la, la, la,la,la,la,

la,la,

f

De sub ti-ne nu se vede

f

Hai- du-ce - lul de po- teri, Tra,la,la, la,

la

la,la,la,la,la la, la, la,la,la, la,

la, la, la, la, la, la, la, la, la.

DRUMUL

Versurile de *Gr. Vieru* — Muzica de *I. Ţibulschi*

Allegretto grazioso

S.
mf
Drag ni-idrumul de pă- du-re

A.
mf
mp
mm- -

că -

că te du - ce pe la mu- re

Drag ni-idrumul decîm pie că - - - - - - - - - - - - - - - - la

Drag de Că te du - ce pe la

vi-e
p
pe la vi- e - - - - -

p
vi- e, pe la vi- e- - - -

PE SUB POALA CODRULUI

Versurile populare

Prelucrare de *Z. Tkaci*

Largo

mp

T. Cu sta- ți -ve-le de-ar-gint cu sta- ti- ve - le de-ar-gint mîn- dră-i pîn-za pe pă- mînt, mîn- dră-i pîn-za pîn- za

mp

B. Cu sta - sta- ti- ve- le de-ar-jint mîn- dră-i pîn- za pe pă- mînt, pe pă- mînt pe pă- mînt - - - - - -

Într-o factură omogenă pe două voci putem întîlni, ca urmare a divizării epizodice a uneia din ele, și fragmente cu o factură pe trei voci. În cazul acesta se vor dubla și vocile divizate.

Astfel, de exemplu, la divizarea vocii superioare S^{I}, S^{II}, S^{I} se va dubla cu T^{I}, iar S^{II} cu T^{II}. La fel se va produce și la divizarea vocii inferioare $\mathbf{A^{I}}$, $\mathbf{A^{II}}$: $\mathbf{A^{I}}$ **se va dubla cu** $\mathbf{B^{I}}$, **iar** $\mathbf{A^{II}}$ **— cu** $\mathbf{B^{II}}$.

HAI FLACAI

Versurile *populare*

Prelucrare de *E. Macale*

Allegretto

mf

S.

A.

Oa-meni buni, poftiți în ca-să, măi, măi, - -

Să șe-deți cu noi la ma-să, măi, măi, măi.

Să-n-chi-năm și să cioc- nim, măi, măi,

mf

Și să cioc- nim, măi, măi,

Să bem, să ne-n- ve-se- lim, măi, măi.

Rezolvare

Allegretto

S.
A. (A.II)
T.
B. (B.II)

Să-n-chi-năm și să cioc- nim, măi, măi.

Să bem, să ne-n-ve- se-lim, măi, măi - - -

POEMUL PARTIDULUI

Versurile de *Em. Bucov*

Muzica de *S. Lobel*

Andante cantabile

T.
B.

Pri - e - te - na lu - mii

Rezolvare

Allegretto

mf

S.

A.
(A.II)

T.

B.
(B.II)

Să-n-chi-năm și să cioc- nim, măi, măi.

Să bem, să ne-n-ve- se-lim, măi, măi - - -

POEMUL PARTIDULUI

Muzica de *S. Lobel*

Versurile de *Em. Bucov*

Andante cantabile

f

T.

B.

Pri - e - te - na lu - mii

stă U - ni - u- nea, Pa - cea, slo-

bo - da pă - zind - - - - -

Rezolvare

Andante cantabile

S.

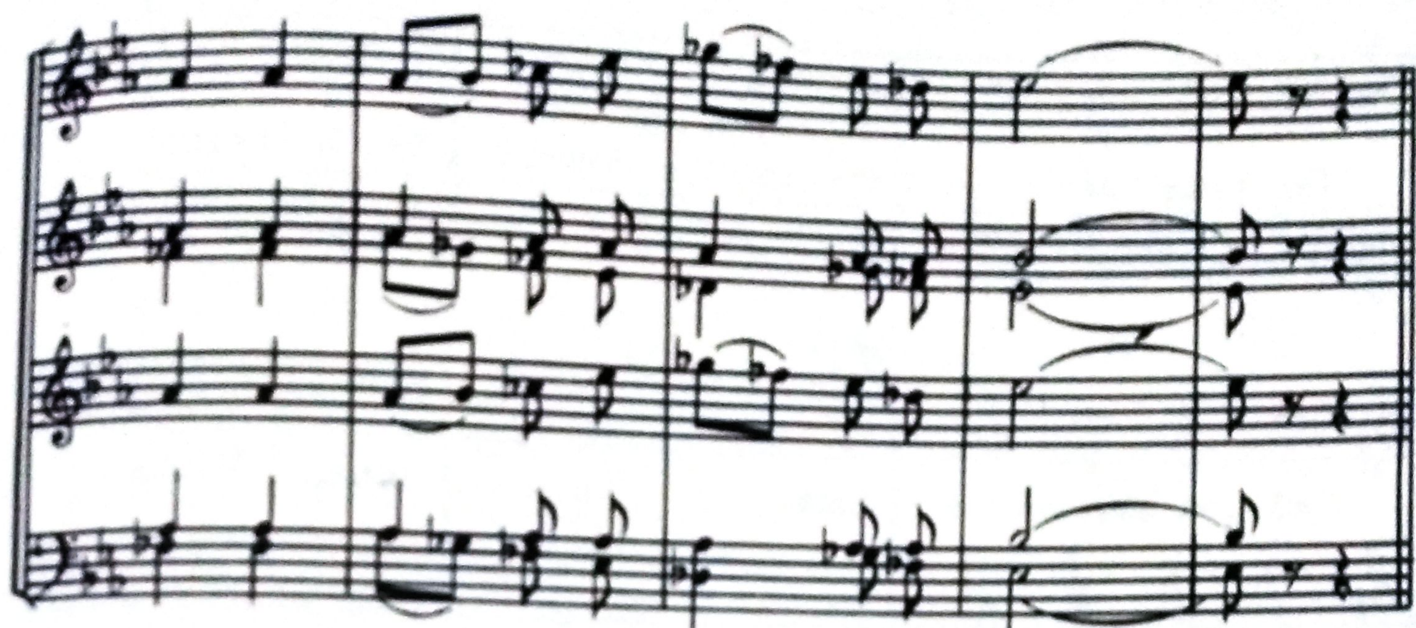
A.I
(A.II)

T.

B.I
(B.II)

f

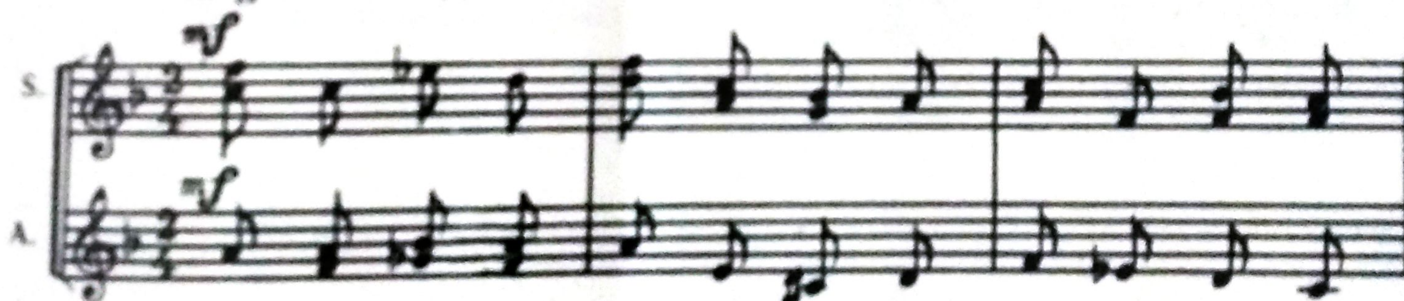
Pri - e - te-na lu - mii stă U -ni-

Exercițiu

ZÎMBETUL GRĂDINIȚEI

Versurile de *Gr. Vieru* Muzica de *S. Lungul*

Îşi trag pa- tu - ri- le-a - lă-turi Şi a -dorm de

mî- na ei, A - dorm, a - dorm, a -

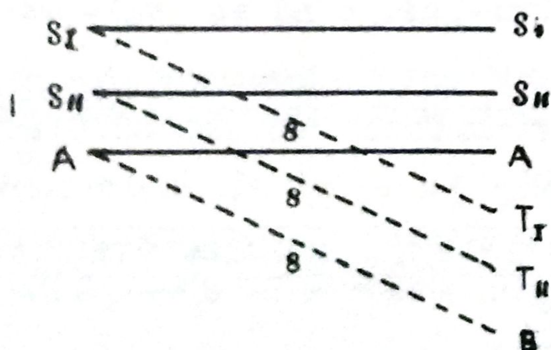
dorm - - - - - - - - - - - - - a - dorm. - -

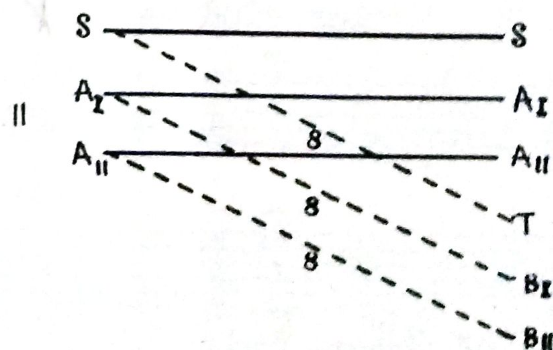
Transcripţia unui cor omogen pe trei voci într-un cor mixt

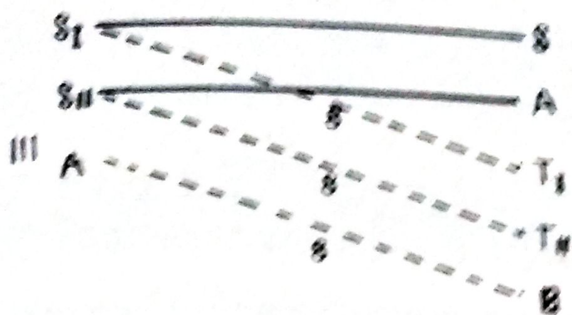
Destingem trei modalităţi de transcripţie:
a) dublarea tuturor vocilor;
b) dublarea a două voci din trei;
v) dublarea unei singure voci (melodice).

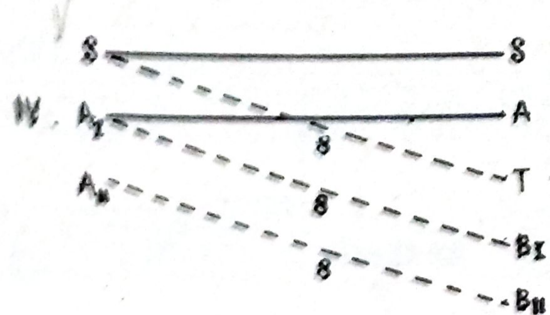
Luîndu-se în consideraţie, că un cor omogen pe trei voci poate fi prezentat în patru variante:
a) de femei: S^{I}, S^{II}, A şi S, A^{I}, A^{II},
b) de bărbaţi: T^{I}, T^{II}, B şi T, B^{I}, B^{II},
putem obţine 12 scheme pentru transcripţia unui cor omogen într-un cor mixt

Scheme:

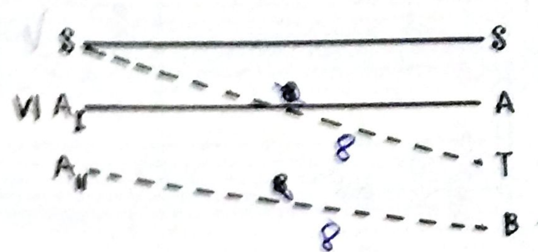

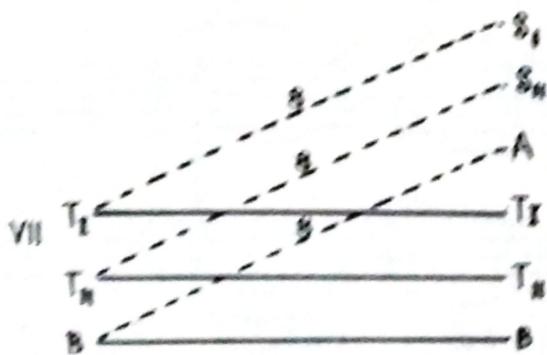

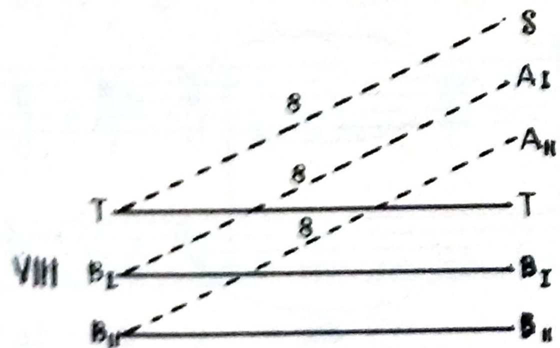

III
S I
S II
A
8
8
8
S
A
T I
T II
B

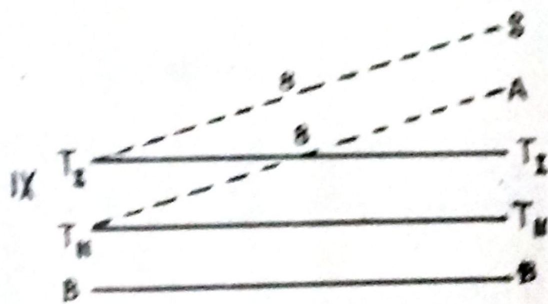

IV
S
A I
A II
8
8
8
S
A
T
B I
B II

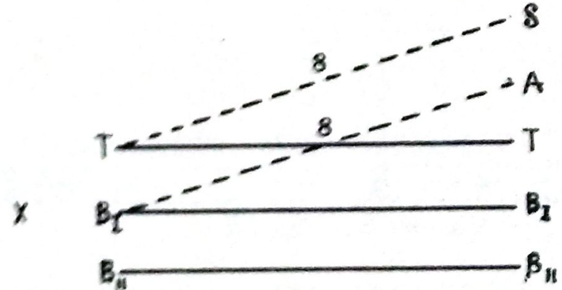

V
S I
S II
A
8
8
S
A
T
B

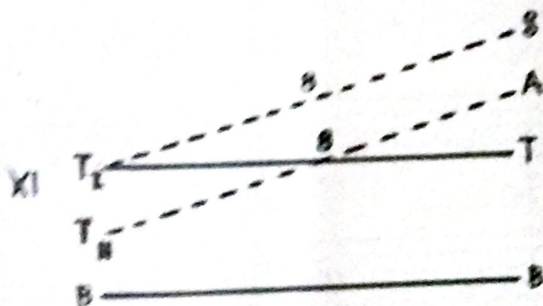

VI
S
A I
A II
8
8
S
A
T
B

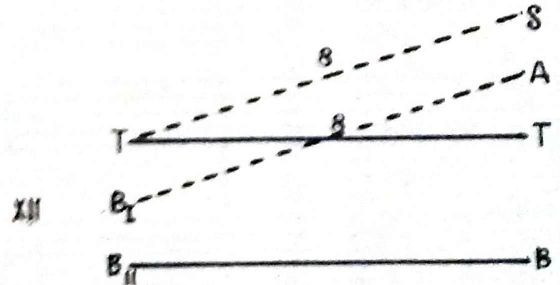

VII
T I
T II
B
8
8
8
S I
S II
A
T I
T II
B

VIII
T
B I
B II
8
8
8
S
A I
A II
T
B I
B II

IX
T I
T II
B
8
8
S
A
T I
T II
B

X
T
B I
B II
8
8
S
A
T
B I
B II

XI
T I
T II
B
8
8
S
A
T
B

XII
T
B I
B II
8
8
S
A
T
B

VEȘNICA LUMINĂ

Versurile de *A. Roșca*

Muzica de *Z. Tkaci*

Andante

S. I
S. II
A.

f

Cu a - pa și pă- mîn - - tul, Pă-

- du - ri- le și ce - rul. - -

Rezolvare: Schema III

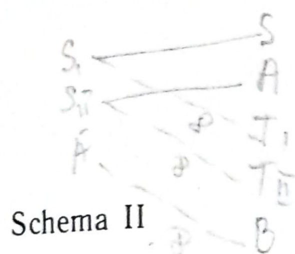
Andante

S.
A.
T.
B.

f

Cu a - pa și pă- mîn - tul, Pă-

-du - ri-le și ce - rul - - -

Schema II

Andante

S.

A.

T. I

T.II

B.

f

Cu a - pa și pă - mîn - tul, Pă-

- du - - - ri -le și ce - rul - -

Schema I

Andante

S. I

S. II

A.

T. I

T. II

B.

Cu a - pa și pă - mîn - - - tul, Pă-

- du - - - ri - le și ce - rul - - - -

Exerciții

PE LA VREMEA CEA DE COASĂ

Muzica de *S. Ciuhri*

Versurile de *V. Romanciuc*

Tempo di hora

f

T.

B. I

B. II

Spi - cu - le, spi - cu - le,

Bun no - roc, voi - ni - cu - le,

Drag îmi ești, drag mi-i ră - mî -

ne -

Cînd ești spic și cînd ești

pîi - ne - - - - - - - - - - - - - - - -

UNDE-I FATA CEA FRUMOASĂ

Versurile *populare*

Prelucrare de *P. Rusu*

♩. = 66

S: f Niș - te juni co - lin-dă-tori a-cum pe

A. I: f juni co - - lin - - dă- tori de a-

A. II

săr- bă - tori, co - lin-dă-tori de

cum *f* pe săr - bă- tori, de a -

a - cum pe săr- bă - tori, săr-

cum pe săr - bă - tori, săr -

bă - tori - - - - - - - - - - - - - - - -

bă - tori - -

bă - - tori - - - - - - - - - - -

HEI, CHETEN, CHETEN!

Versurile *populare*

Prelucrare de *M. Colsa*

Allegro

S.

A.

Бӓн-би-лӓй дим, бӓн-би-лӓй дим бу-фы-ры-ны

йа-кар мый-дым Буз-лу-ке-тен а-тар мый-дым?

Буз-лу ке-тен зар-ар и-чин ӱчтан бир-дӓн йа-кар мый-дым

DE-A HUȚA

Versurile de *C. Dragomir*

Muzica de *G. Mustea*

S.

A. I

A. II

Hu - ța, hu - ța, vră - bi - u - ță,

Hai a - dormi, că ești mi - cu - ță.

FIOR

Versurile de *V. Galaicu*

Muzica de *Z. Tkaci*

Allegro

S. I

S. II

A.

mf

Pre - cum port vi - sul, ce mă

Chea- - - - - - - - - - - - - mă, vi - sul,

ce mă chea- - - mă - - -

CÎNTECUL BRADULUI

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *E. Mamot*

Andante espressivo

T. B. I B. II

p

Fă-mă, lu- me, fă-mă,

fă-mă, lu-me,

fă- mă, lu- me, - - - - - - - - - - - - - - -

lu- me, fă- mă, lu-me, ce mă-ifa-ce, m-m - - -

lu - - - me,

lu -me, fă-mă, cero, fă-mă

mm - - - - - - Fă-mă, lu-me, fă-mă, lu-me, fă-mă mm - - -

fă-mă, fă-mă, lu-me, fă-mă

cerc la polo-boace, fă-mă, lu-me, - - - - - - - - - - - - -

LA MOLDOVA

Versurile de *An. Ciocanu* — Muzica de *V. Simonov*

Moderato

S.

A. I

A. II

Cu ea o-chii mi-amspălat, măi, O-chii mi s-au lu-mi-nat, măi,

Spre ea bra-țe-le-amîn-tins, măi, Bra-țe-le a-ripi au prins, măi,

PATRIE, DE ZIUA TA

Versurile de *G. Vodă* — Muzica de C. Rusnac

Tempo di hora

S.

A. I
A. II

f

3 3 3 3

Fru- moa-sa mea Pat-ri-e, ca-să de flori cu lu-

mini - - - - - - - - Cîm- pi- e în spi-ce și

spi - cul de dra-gos-te plin - - Gră-

- di- - - - - - - nă din za-re în za- re - - -

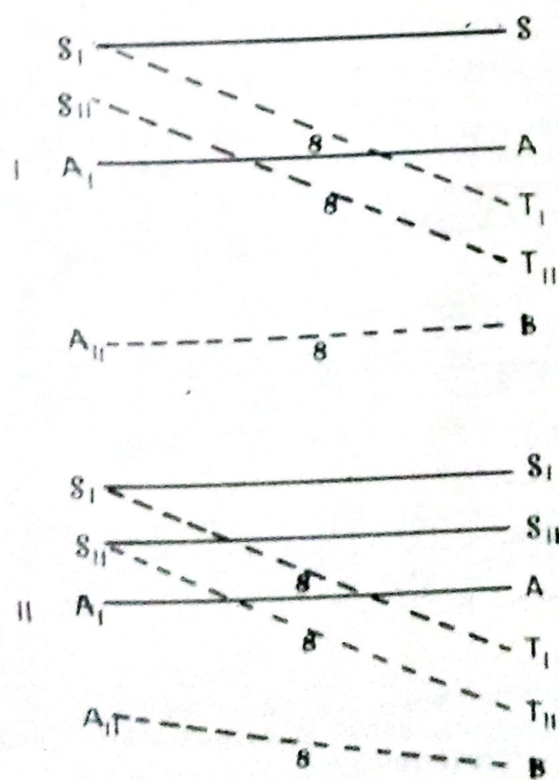
-- Bo - ga - tă şi-atot ro-di-

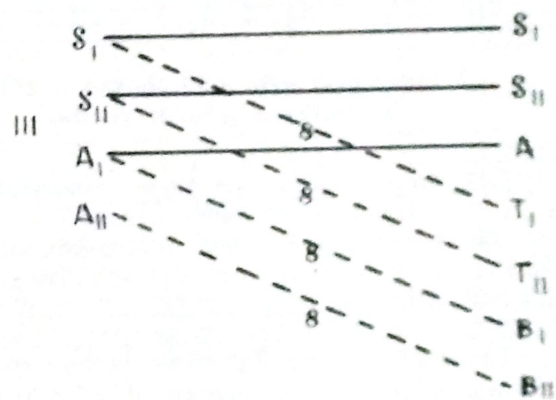
toa- re - - - - - - - - - - -

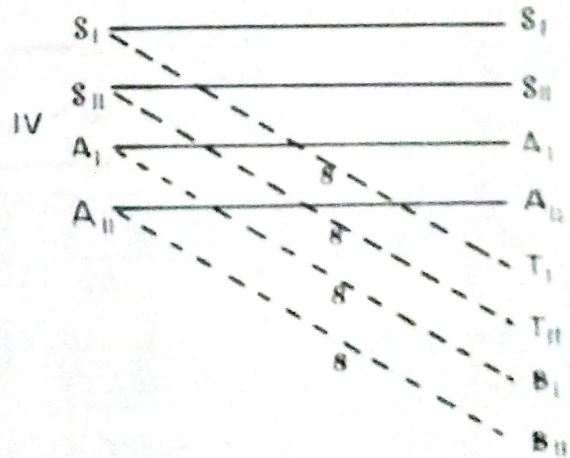
Transcripţia unui cor omogen pe patru voci într-un cor mixt pe patru voci

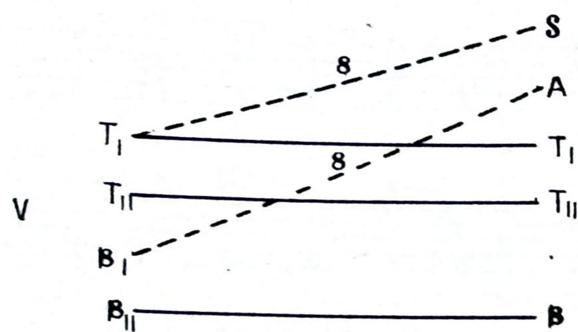
Prin dublarea totală sau parţială a vocilor corul omogen pe patru voci se va transcrie într-un cor mixt cu 5, 6, 7 şi 8 voci.

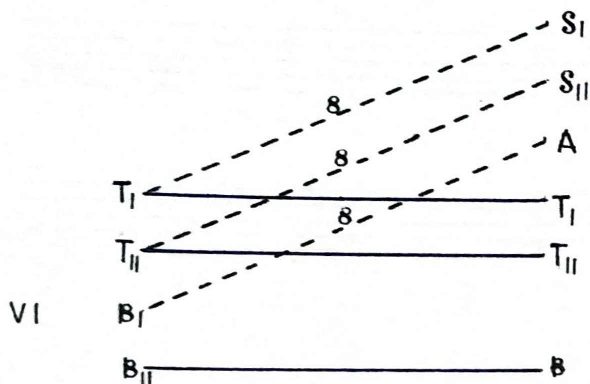
Scheme:

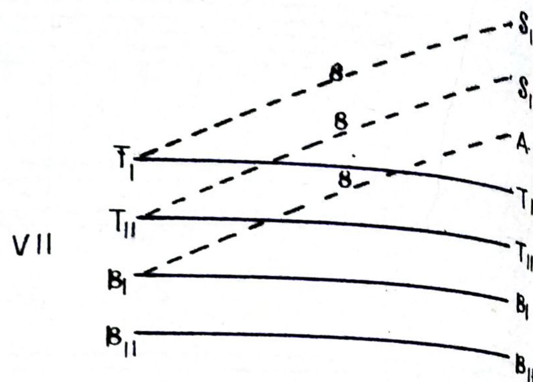

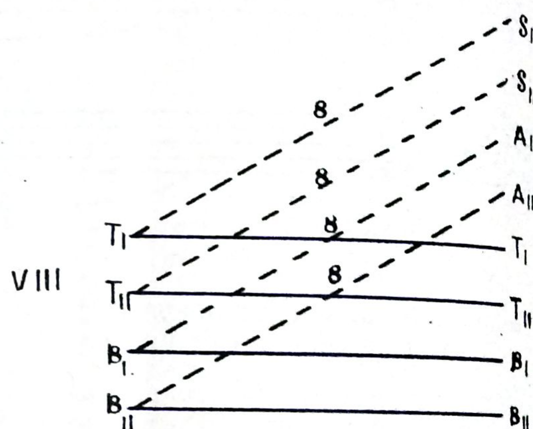

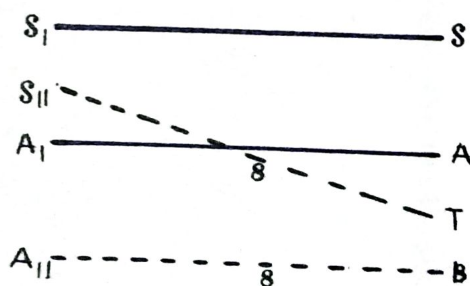

Transcripţia prin schimbarea poziţiei şi mutarea tuturor vocilor

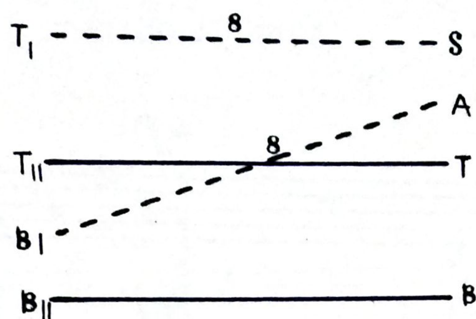
Cele mai uzuale sînt însă transcripţiile de coruri omogene pe patru voci în coruri mixte cu un număr identic de voci (componenţa mică). În locul dublărilor în acest caz se folosesc următoarele procedee :

În cazul schimbării poziţiei vocilor tonalitatea iniţială se păstrează (procedeul cel mai uzual). Lărgirea diapazonului se obţine astfel fără schimbarea tonalităţii. Ca atare, transcriindu-se o lucrare pentru un cor de femei, vocea superioară (S^{I}) rămîne pe loc, cea inferioară (A^{II}) se mută cu o octavă în jos, iar vocile intermediare îşi schimbă locurile — A^{I} rămîne pe loc, S^{II} coboară cu o octavă în jos.

Schema I

Conform aceleeaşi scheme se efectuează şi transcripţia pentru un cor de bărbaţi — prin mutarea cu o octavă în sus

Schema II

schimbarea poziția

Procedeul este indicat cu precădere în cazurile cînd factura corului omogen prezintă poziția strînsă

LA PĂDUREA VERDE DEASĂ

Prelucrare de *M. Colsa*

Versurile *populare*

Allegro moderato

T. I
T. II
B. I
B. II

mf

La pă- du-rea ver-de, dea- să, ver-de, dea- să,

f

Tre - ce Lea - na cea fru -moa- să.

I - le - nu - ța, tă - răn- cu - ța.

Rezolvare: Schema II

Allegro moderato

S. A. T. B.

mf

La pă- du-rea ver-de, dea-să, ver-de, dea-să, Tre-ce

f

Lea - na cea fru-moa-să, I- le- nu- ța, ță-răn- cu- ța.

FLORI ŞI SPICE

Versurile de *A. Roşca*

Muzica de Z. Tkaci

Allegretto

T.I
T.II
B.I
B.II

A – a – a

a –a–a

Rezolvare: Schema II

Allegretto

S.
A.
T.
B.

A –a – a

a — a — a —

Exerciții

VEȘNICĂ LUMINĂ

Versurile de *A. Roșca*

Muzica de *Z. Tkaci*

Andante

S. I
S. II
A. I
A. II

f *sp* *f*

Ur — cați, ur — cați, în ră- să- -ri- turi de veș-ni-că lu- mi- nă — — —

FLORI ŞI SPICE

Muzica de Z. *Tkaci*

Versurile de A. *Roşca*

Allegretto

mf

T. I
T. II

B. I
B. II

Nu-nul ma-re- soa- re, Oas- pe-ții do-riți în ța-ră

Ho- ra-n săr- bă-toa- re, săr- bă- toa- re.

LUNGI MAI SÎNT CĂRĂRILE

Muzica de Z. *Tkaci*

Versurile *populare*

Moderato

mf

T. I
T. II

De treci sin-gur lun- gul lor, Poți să te to-

mf De treci sin - gur te to-

B. I
B. II

De treci

- peşti de dor.

peşti de dor.

STROP DE ROUĂ

Versurile de *I. Vieru*

Muzica de G. Mustea

Andante

S.I

S.II

A.I

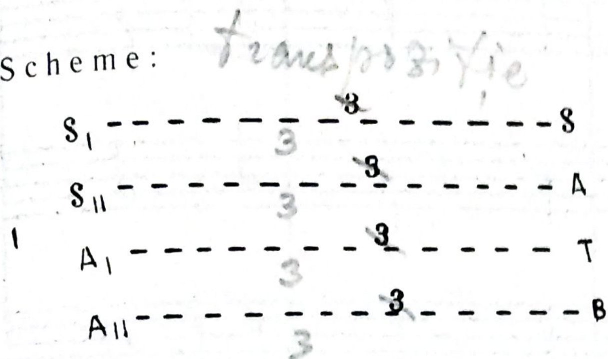
A.II

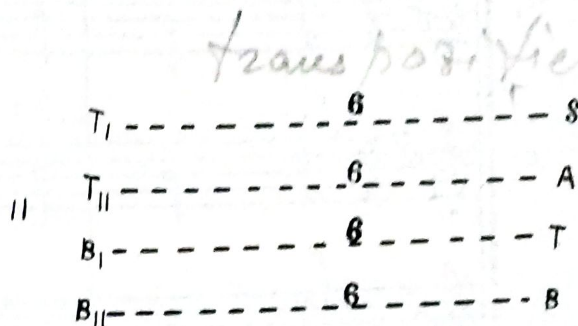
Strop de ro- uă cînd te-a - duni şi faci

pe pă - mînt mi - nuni. - - - - - - - - - - -

Procedeul este indicat pentru cazurile, cînd factura corului omogen se află în poziție strînsă. El se folosește, de regulă, la transcrierea de piese domoale, lente. Dacă piesa are durate mici de sunete și se cîntă repede, procedeul poate duce la încărcarea facturii, ca urmare a lărgirii diapazonului piesei. În acest caz se va recurge la transcrierea ei integrală, toate vocile transpunîndu-se la acelaș interval, păstrîndu-se astfel distanța dintre ele. Așa, de exemplu, transcripția unui cor de bărbați pe unul mixt se va produce în limitele intervalului de sextă în sus; a unuia femeiesc pe unul mixt — pînă la o terță în jos.

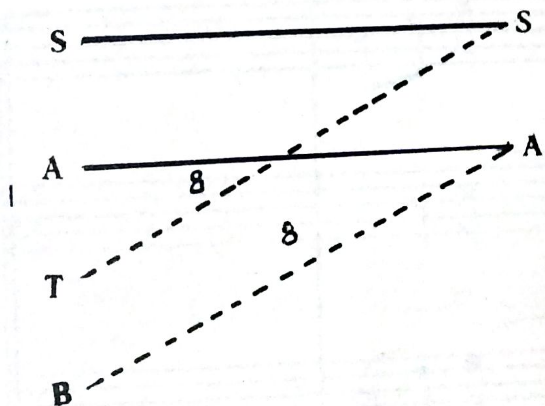
Scheme:

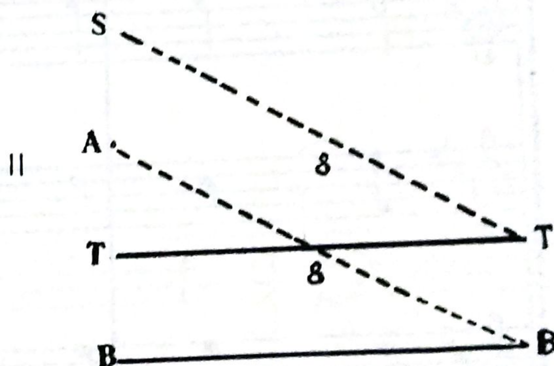

La fel se procedează și la transcripția unui cor mixt într-o formație omogenă, ordinea operațiilor fiind inversă. Așa, de pildă, dacă prin factura sa partitura unui cor mixt prezintă dublarea unui cor pe două voci, transcrierea sa într-o formație omogenă se produce prin mutarea vocilor femeiești, sau a celor de bărbați cu o octavă în sus sau în jos, conform schemelor următoare:

Scheme:

TRANSCRIPȚIA UNUI COR MIXT PE PATRU VOCI ÎNTR-UNUL OMOGEN PE PATRU VOCI

CÎNTARE PARTIDULUI

Versurile de *G. Vieru* | Muzica de *V. Zagorski*

Marciale

S. A. T. B.

La lu - mi -na ta Mol - do - va

În - flo - reș- te ne - op - rit.

Rezolvare: Schema I

Marciale

f

S.

A.

La lu - mi - na ta Mol - do - va

În - flo - reș- te ne -op - rit .

Rezolvare: Schema II

Marciale

f

T.

B.

La lu - mi - na ta Mol - do - va

În - flo - reș -te ne - op - rit.

Exercițiu :

ÎN MOLDOVA VĂ POFTIM

Versurile *populare* — Muzica de *V. Rotaru*

Allegro con fuoco

f

Tra, la, la, la, la, la, la, la,

la, la, la, la, la, la, la.

Pentru transcripția integrală a unui cor mixt într-unul omogen, se procedează invers transcripției unui cor omogen într-unul mixt[1].

[1] Întinderea unui cor mixt nu trebuie să depășească pe cea a unui cor omogen.

Exercițiu :

SPUS-A BADEA SĂ NU JOC

Versurile *populare* Prelucrare de *Z. Tkaci*

Allegretto

S. A. T. B.

Ia-ca strîn-sul a so-sit, Tra, la, la, la, la, la, la, la,

Ba-dea văd că n-a ve-nit, Tra,la,la,la, la.

Rezolvare (interval de terţă mică)

Allegretto

S.I
S.II
A.I
A.II

f

Ia- ca strîn-sul a so- sit, Tra, la, la,

la, la, la, la, la, la, Ba-dea văd că n-a ve- nit,

Tra, la, la, la, la.

R e z o l v a r e (interval de cvintă perfectă)

Allegretto

f

T. I

T. II

B. I

B. II

Ia- ca strîn-sul a so- sit, Tra, la, la,

la, la, la, la, la, la, Ba-dea văd că n-a ve- nit,

Tra, la, la, la, la.

Exercițiu :

CODRULE, CODRUȚULE

Versurile de *M. Eminescu*

Muzica de *P. Șerban*

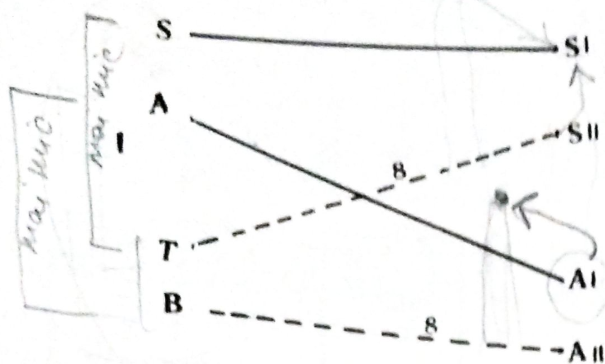
Vivo

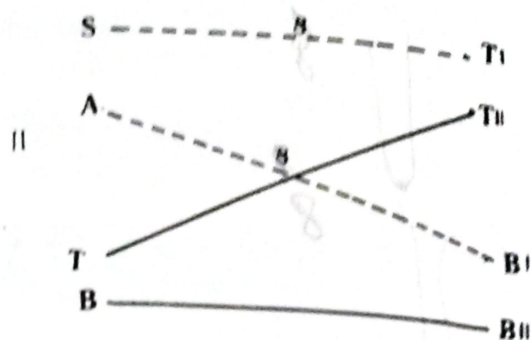
Co-dru- le cu rî-uri li-ne, Tra, la, la, la, la, la, la, la,

Vre-mea tre-ce, vre-mea vi- ne, Tra, la, la, la, la, la, la.

Transcripția prin schimbarea poziției se rezumă, în fond, la trecerea din poziția largă a vocilor inerente corurilor mixte, în poziția strînsă proprie corurilor omogene, procedîndu-se conform schemelor :

Scheme:

În acest caz, în procesul transcripției e posibilă întretăierea vocilor, alterarea acordurilor ș. a. Ca atare, schimbarea poziției se va folosi numai pentru transcripția lucrărilor polifonice (contrapunct, polifonie imitativă, heterofonie).

HULUBIȚA

Versurile *populare*

Prelucrare de *M. Colsa*

Allegro

S.

A. *p* Ti, ri, ra, ti, ri, ti, ta,

T.

B. *p* Hu-lu-bi- ță und-te duci - - - - - - - - - - -

mp

Ti,ri,ri,ti, ta, - - - -

- - - - - - - - - - - - - - - - ti,ri,ri,ti,ta,

mp

Nu-ma-nfustă și-npa-puci, ri, ti, ti, ta, ri!

Rezolvare: Schema I

Allegro

S.I

S.II

A.I

A.II

p

Ti,ri,ri,ti, ri, ti,ta - -

p

Hu-lu-bi-ță,un- te duci,

Ti,ri,ri,ti, ta , - - - - -

Nu-ma-nfus-tă și-npa-puci, ri, ti, ti, ta, ri,

ti,ri,ri, ti, ta.

Exerciţii :

MARI, MARINCA

Versurile *populare*

Prelucrare de *M. Colsa*

Allegro

S.

A.

T.

B.

mf

мм - - - - - - - - -

м м - - - - - - - - -

Ма - ри, Ма - рин - ка чел - сă - не ба-

Ма - рин - ка- - - - - чел-сă-не

м м -

м м -

-на чел-сă - не - - ба - на

ба-на, чел - сă - не - ба - на.

ILKIAZ OLUR

(Veni-va primăvara)

Versurile *populare*

Prelucrare de *M. Colsa*

Andantino

mf

S.

A.

T.

B.

Бир - ин- - же - жик йо- - - -

м м

-лу -- вар

су - дом се - лир.

BĂDIȚĂ, FRUMOS MAI EȘTI

Versurile *populare*

Prelucrare de *E. Macale*

Vivo

f

S.

la, la, la, la, la, la,

A

Bădi-țăfru-mosmaiești, la, la, la, la, la,

T.

B.

Bă-di-ță frumos maiești Numaispune-a

Ce măi-cu-ță te-afă-cut,

ce măi- cu - ță

cui tu ești, la, la, la, la, la, la, la,

la, la, la, la, la, De-așa mîndru aicrescut, la, la, la, la, la,

la, la, la, la,

la, la, la,

la, la, la, la, la, la,

BALADA OCTOMBRINĂ

Versurile de *A. Roșca*

Muzica de *Z. Tkaci*

Moderato

S.

A.

T. *mp* Și su - ie

B. *mp* Și su- ie soa - re -

mf Lu- ciul

mf cu lu- ciul

soa - re cu lu - - - - - - -

roș zîm- bind Cu pa- sul

f

blînd de se to- peș- te

blînd, de se to- peș- te

- - ciul blînd, de se to- peș- te

raı, Cu-lu - ciul blînd, de se to- peș- te

CÎND RASAR ZORILE

Prelucrare de Z. Tkaci

Versurile *populare*

Allegretto

mp

S. Cînd ră-sar zo-ri- le — — —

mf

A. Cînd ră- sar zo- ri- le, zo- ri- le

mp

T. zo-ri- le — — —

mp

B. Cînd ră- sar — — — zo- ri-

S. Cînd ră- sar zo-ri- le Cînd ră-sar zo- ri- le,

A. Cînd ră-sar zo- ri- le, Vin

T. Cînd ră-sar

B. le, Cînd ră- sar zo-ri- le, Vin

S. vin că- ru- cioa- re — — le — — — —

A. că- ru - cioa- re - le

T. zo- ri- le, Vin că- ru - cioa-re- le

B. că- ru- cioa-re-le, Vin că -ru- cioa- — — — — —

Transcripţia prin îmbinarea de diverse procedee (mixtă)

Luîndu-se în consideraţie circumstanţele menţionate mai sus (întretăierea vocilor, alterarea acordurilor ş. a.), transcripţia lucrărilor omofonice nu se poate rezuma la un singur procedeu, de exemplu, schimbarea poziţiei. În asemenea cazuri se impune îmbinarea cîtorva modalităţi de transcripţie prevenindu-se astfel alterarea textului muzical. Procedeul acesta se numeşte — **mixt**. El se rezumă la patru modalităţi, pe parcursul lucrării folosindu-se fiecare din ele, conform particularităţilor corului mixt respectiv.

Prima modalitate reprezintă mutarea vocilor bărbăteşti cu o octavă în sus (la transcripţiile pentru corul de femei); în transcripţiile pentru vocile de bărbaţi se mută vocile feminine. Ca atare partitura se „comprimă" pe verticală, diapazonul ei suprimîndu-se cu o octavă. Această modalitate este oportună mai ales atunci, cînd acordurile din corul mixt se află în poziţia largă. În urma transcripţiei, poziţia acordurilor va deveni strînsă, tipul lor fiind păstrat.

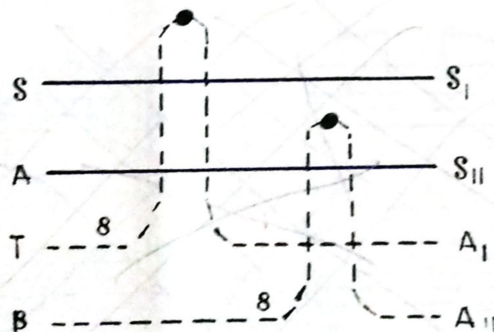

Transcripţia unui cor mixt (în poziţia lârgă şi strînsă) într-o factură omogenă, prin schimbarea poziţiei, poate duce la unele situaţii speciale, lucrul acesta luîndu-se în consideraţie:

a) dacă în acord intervalul dintre soprane şi tenori este mai mic ca octava, conform modalităţii I — tenorul se va suprapune melodiei. Pentru a se evita acest lucru, sunetul în cauză trebuie suprimat sau transmis unei alte voci. În aşa caz, în locul acordului complet se formează acordul incomplet.

Schema:

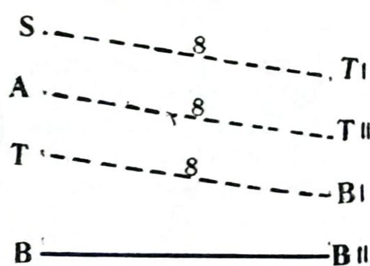
b) dacă intervalul dintre bași și alto în partitura corului mixt, este mai mic ca octava, se va schimba acordul. Prin mutarea vocilor bărbătești cu o octavă în sus, vocea de alto în corul omogen devine inferioară. Asemenea schimbări se admit, evitîndu-se totuși formarea acordului de cvartă și sextă, folosirea căruia este limitată[1]. În acest caz sunetul din vocea de alto se substituie cu sunetul de bază al acordului:

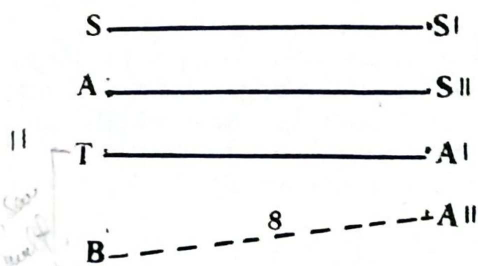

La transcripțiile pentru corul de femei, basul se urcă cu o octavă; în cele pentru corul de bărbați vocile superioare (trei) coboară cu o octavă:

Scheme:

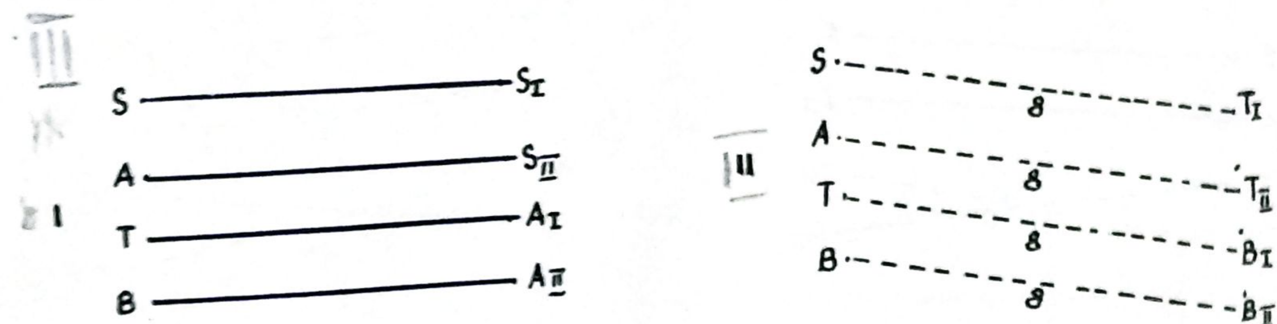
[1] El poate fi folosit ca acord cadențial, pasager sau auxiliar.
Modalitatea a doua este indicată în cazul, cînd distanța dintre bași și tenori în corul mixt depășește octava, celelalte voci aflîndu-se în poziția strînsă.

Modalitatea a treia vizează transcripția pentru o formație omogenă a unui cor mixt, păstrindu-i-se factura. Procedeul se aplică acolo, unde vocile bărbătești trec în registrul acut, iar cele femeiești — în cel mediu sau grav.

La transcripțiile pentru formația de femei toate vocile își mențin locul; în cele pentru bărbați — ele coboară cu o octavă.

S c h e m e :

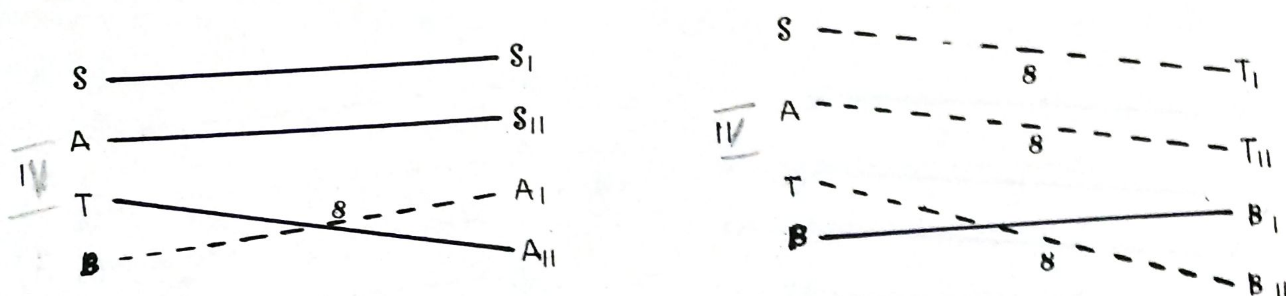

S.I
S.II
A.I
A.II

Modalitatea a patra se folosește pentru menținerea tuturor sunetelor acordului (în special a septimei).

S c h e m e :

S.
A.
T.
B.

S.I
S.II
A.I
A.II

T.I
T.II
B.I
B.II

Transcripția pentru cor de femei se produce prin urcarea cu o octavă a vocii de bas din corul mixt, tenorul prezentînd astfel vocea inferioară. Dacă transcrierea se face pentru corul de bărbați, basul va trece la B, iar celelalte voci coboară cu o octavă.

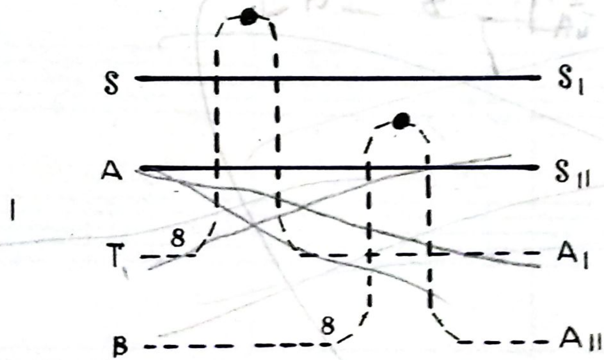
La folosirea acestei modalități acordul de septimă se transformă frecvent în acord de secundă. În acest caz se va proceda identic și cu acordul următor, acesta rezolvîndu-se corect.

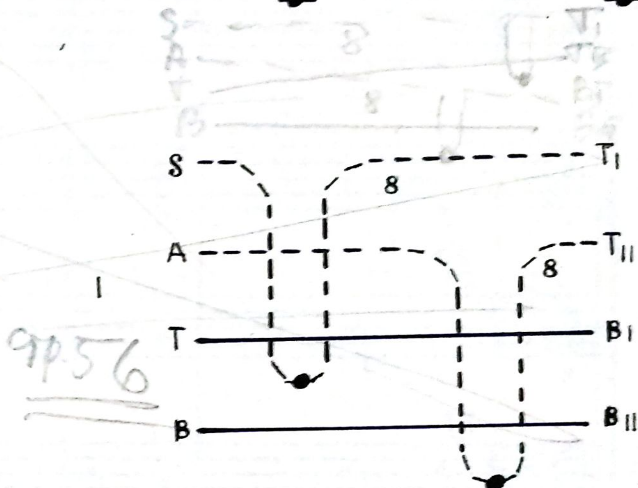
II I IV IV

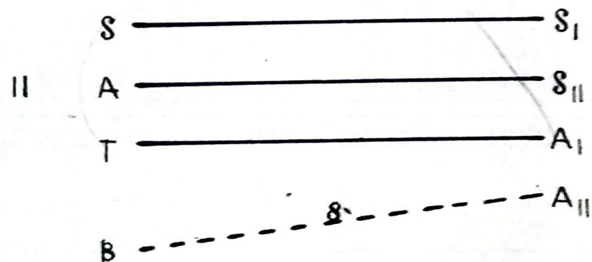
S.
A.
T.
B.

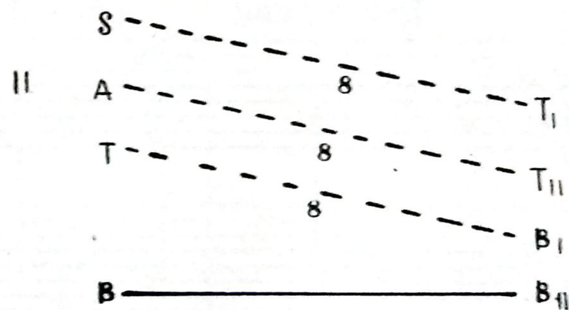
S.I
S.II
A.I
A.II

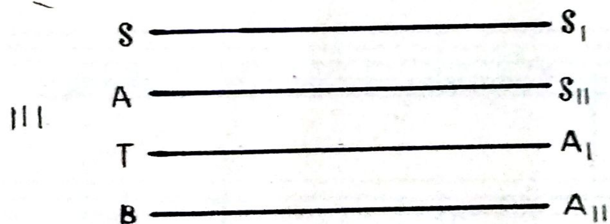
Scheme:

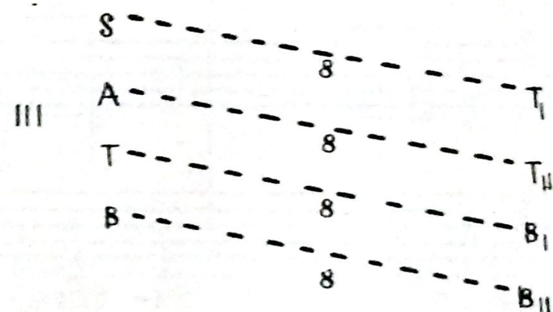

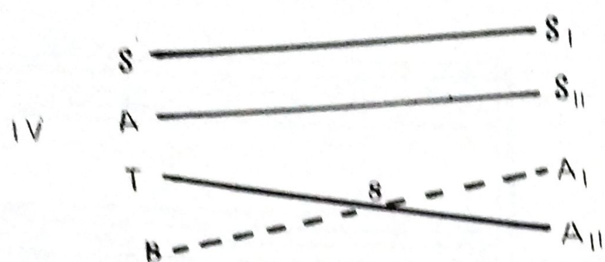

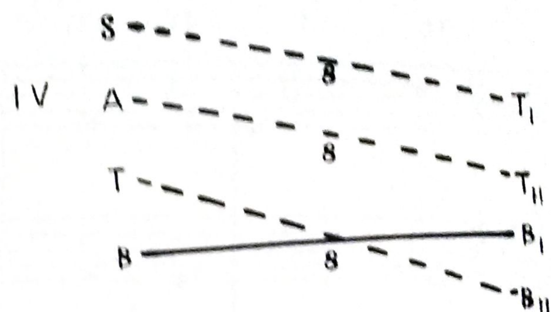

Patru modalități de transcripție formează un tot sincretic. Lucrarea fiind constituită din diverse acorduri, deasupra fiecăruia se va nota în fiecare caz aparte modalitatea indicată.

Versurile de *Em. Bucov*

MI-I DOR

Muzica de *E. Doga*

Lento

S.
A.
T.
B.

S-a -jung pǎn- la iu- bi- ta mea,

ca sǎ-mi în- trec do-rul din piept

Rezolvare

Lento

ff

S.I
S.II

ff

A.I
A.II

S-a -jung pîn- la iu-bi- ta mea

Ca să-mi în- trec do- rul din piept

Rezolvare

Lento

ff

T.I
T.II

ff

B.I
B.II

S-a -jung pîn- la iu- bi- ta mea

Ca să-mi în- trec do- rul din piept

SLAVA MOSCOVEI

Versurile de *Em. Bucov* | Muzica de *A. Mulear*

Maestoso

S.
A.

T.
B.

f

Slă- vi -tă fii a pă-cii ca-pi-ta- lă, A

lu- mii în- tregi și nă- de- jde și scut. Tă-

ff

ri- e și sla-vă, lu- mi- nă și fa - lă Pri-

meș- te al nos-tru fier- bin- te sa- lut.

FOAIE VERDE BOB SECARĂ

Versurile *populare*

Prelucrare de *E. Macaleț*

Allegretto

S. A. T. B.

mf

Foa-ie ver-de bob se-ca- ră, Foa-ie ver-debobsecară

Flu-ie-ra I-on pe-a-fa- ră Flu-ie-ra I-onpe-a -fa- ră

POEMUL PARTIDULUI

Versurile *populare*

Muzica de *S. Lobel*

Andante cantabile

S.
A.
T.
B.

Pri- e - te-na lu- mii Stă U- ni - u - nea,

Pa - cea,slo- bo- da pă- zind - - - -

DOINA

Versurile de *M. Eminescu*

Muzica de *L. Gurov*

Andante cantabile

S. A. T. B.

p

Iarna viscolul ascult. Tro-ie-nindcă-ră-ri-le.

Iar - - - - - na

Va- ra doi-na mi-o as- cult - - - - - -

MÎNDREŞTE-TE, MOLDOVA

Versurile de *V. Roşca*

Muzica de *D. Gheorghiţă*

Maestoso

S.
A.
T.
B.

f

Mîn- dreş- te -te, Mol- do- vă, Cu

fi -ii tăi e- roi, Ce-au a - pă- rat cu

via- ţa Iz - vo- rul vie- ţii noi.

3

ROȘIE VREMEA LUI

Versurile de *E. Loteanu*

Muzica de V. Zagorski

Energico

S.

A.

T.

To - va- răș de ca - le

pes - te mi - le - nii

INIMA VEACULUI

Versurile de *A. Strîmbeanu*

Muzica de *E. Doga*

Vivo

S.
A.
T.
B.

f

Ba - te i - ni-ma ta, Il- ici, a-

lear- gă sîn - ge-le tău, Il- ici - - - -

Transcripția într-o factură simplificată

Din cauza complexității lor, multe lucrări corale valoroase prezintă dificultăți pentru anumite formații. Aceasta vizează, în primul rînd, piesele de factură polifonică cu voci divizate, sau corurile pe patru voci. Aceste lucrări se vor reduce la trei sau două voci.

a) reducerea facturii polifonice (5—6 voci divizate) la o factură de patru voci. Aici se vor respecta regulile de dublare a acordurilor, cît și cele privind mișcarea vocilor. Așa, de pildă, la reducerea facturii polifonice cu voci divizate pe o factură pe patru voci se omit dublările în octavă, păstrîndu-se una din voci. La dublarea în octavă a S și T se menține S ; a S^{II} T^{II} — T^{II} ; a B^{I} A — A ; a S B^{I} — S.

In felul acesta se va susține mișcarea lină firească a vocilor cît și coloritul acordurilor, păstrîndu-se vocile, ce cuprind septima, nona, treptele alterate

Versurile de *A. Roșca* **BATRÎNUL NISTRU** Muzica de *Z. Tkaci*

Largo

De-cît a - ces.- te locuri des-fă-ta- te

Rezolvare:

Largo

De-cît a-ces - te lo-curi des-fă- ta- te

Exerciții :

PATRIA MEA

Versurile de *V. Romanciuc*

Muzica de *S. Lungul*

Maestoso

HULUBIȚA

varianta II

Versurile *populare*

Prelucrale de *M. Colsa*

Moderato

bi - ță, măi - - - - - - - - - -

DRAGĂ MI-I LELIȚA NANTĂ

Prelucrare de *M. Colsa*

Versurile *populare*

Allegro

S. A. T. B.

vai, lai, la, la vai, lai, la, la, vai, lai,

vai, la, vai, la, vai, la

Transcripţia facturii pe patru voci într-o factură pe trei sau două voci

Pentru aceasta se va păstra vocea melodică (superioară). La transcripţiile într-o factură pe trei voci se menţine (cu rare excepţii) şi vocea inferioară, suprimîndu-se cele două voci mediane. Se vor exclude dublările (în trisonuri), cvinta (în acordul de septimă), adică sunetele, absenţa cărora nu alterează culoarea acordului.

DEZROBIRE

Versurile de *Em. Bucov*
în ruseşte de *B. Gaicovici*

Muzica de *E. Doga*

Allegro

S. *f* О-за - ри- ли

A. *f*

T. *f* Брыз-- ги солн - ца слов-но крыль--

B. *f* Слов - но

О-за -ри -ли ра- дость -ю

-я бе - лы - е ра-дость -ю

Rezolvare (pe trei voci):

Allegro

S. *f* О- за- ри- ли, о-за-ри-ли ра- - дость-ю

A. *f* Брыз-ги Солн-ца слов-но крыль-я бе-лы- е ра - до - стью

Bar. *f* Слов - но, слов - но, слов - но ра - дость-ю

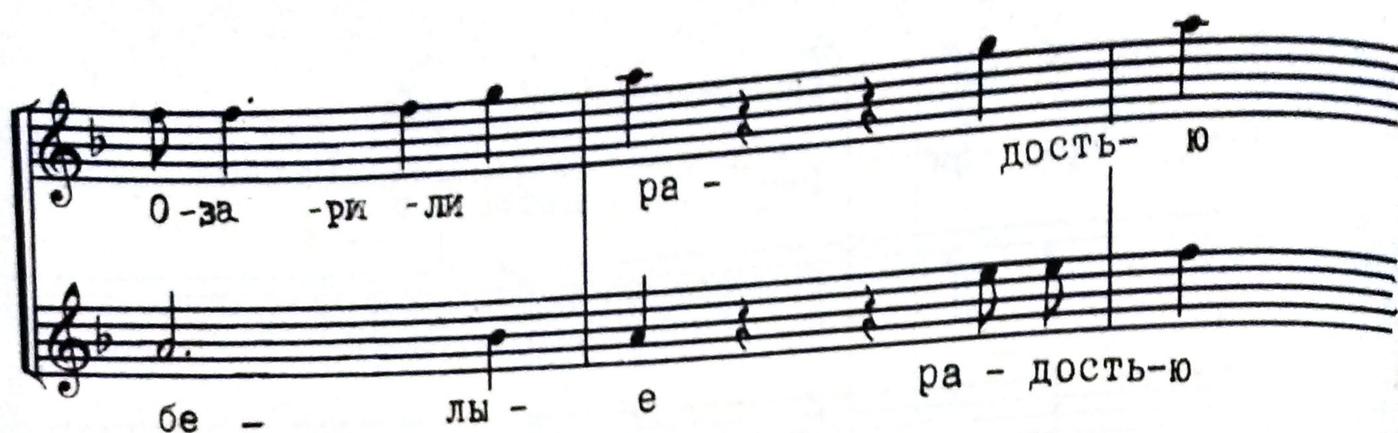
La transcripţia într-o factură pe două voci vocea melodică se va păstra, iar din celelalte voci vor rămîne sunetele ce alcătuiesc împreună cu vocea melodică intervalele caracteristice ale acordurilor iniţiale. Adică, cvarta mărită rezolvată în sextă, iar uneori secunda urmînd în terţă, sau sexta — în octavă ş. a. m. d.

Rezolvare (pe două voci):

Allegro

S. *f* о - за - ри - ли

A. *f* Брыз - ги Солн-ца слов - но крыль- - я

Exerciţii (din tema : transcripţia unui cor mixt pe un cor omogen).

Capitolul III

Transcripţia de lucrări vocale cu acompaniament instrumental pentru diferite formaţii corale (a cappella)

În vederea completării literaturii corale cu valoroase piese vocale, acestea urmează să fie transcrise pentru cor. O importanţă mare are în acest caz factura acompaniamentului.

§ I Transcripţia directă a vocilor (în factura omofonă sau polifonică, avînd, sau nu, structura silabică omogenă).

a) transcripţia directă a vocilor din acompaniament în partitura corală

De regulă, mutarea directă a vocilor are loc atunci, cînd vocea superioară din acompaniament dublează partida solistului sau sună mai jos. Dacă linia melodică a acompaniamentului se suprapune liniei vocale, ea se va folosi în cor ca voce secundară. Trecerea directă a vocilor din acompaniament în partitura corală se va face conform ambitusului lor. La nevoie ele vor trece în altă octavă (dacă registrul lor e prea grav sau prea acut).

La început transcripţia se va efectua pentru cor mixt pe patru voci, ulterior — pentru diverse componenţe corale (conform regulilor din capitolele precedente).

Coincidenţa desenelor ritmice din acompaniament şi partida vocală nu este obligatorie.

DU-TE, DU-TE, DORULE

Versurile de *Z. Bîrsan* — Muzica de *Şt. Neaga*

Andantino

Voce

Du-te, du-te, do- ru- le, du-te, că-lă- to-

P-nd

mf

ru- - - le. Le-gă-nat de vînt, de soare

mf

p

Să a-jungi la mi- - - - - - - - ne-n ța- ră

Rezolvare:

Andantino

mf

S.

du- te, că-lă- to- - -

mf

A.

mf

T.

mf

B.

Du-te, du-te, do- ru- le, că- lă - to- -

ru - le Le-gă-nat de vînt, de soare

Le-gă-nat de vînt, de soare

ru - le Le-gă-nat de vînt, de soa-re,

Să a-jungi la mi - ne-n ța-ră - -

Să a - jungi în ța -ră

S-a - jungi în ța- ră

Dacă acompaniamentul are factură polifonică, desenul ritmic nu va coincide cu el din partida vocală. Respectiv, fiecare voce va avea textul propriu (repetîndu-se sau scurtîndu-se unele cuvinte fără alterarea sensului lor).

Exerciții

a) **Cind voi crește mare**

Versurile de *V. Rusu*

Muzica de *S. Șapiro*

Moderato

pp

Voce

Eu a-cum sînt în-că mi- că și mă joc cu pă-pu-
-și - ca. Eu nu pot ci-ti din car- te -
Ma -ma-mi po- ves- teș- te toa - te.

P-no

pp

b) Nepotrivirea vocii superioare din acompaniament cu partida vocală

Dacă vocea de sus din acompaniament diferă de partida vocală (se întretaie cu ea), linia melodică din cor va urma linia vocală.

NOI CA LENIN VREM SĂ FIM

Versurile de *L. Deleanu* — *Muzica de S. Lobel*

Allegro non troppo

Voce

Piano

f — mf

Toți cît sîn- tem de mici, Arși devînt și soa- re,

Ne-am fă- u- rit un țel, U- nul foar-te ma - re.

mf

Rezolvare:

Allegro non troppo

f Toți cît sîn - tem de mici,

f cît sîn - tem de mici,

f cît sîn - tem mici

f sîn - - - - - - - - - - - - - - - - - -tem

Arși de vînt si soa - re, Ne-am fă- u -

de vînt

Arși

un

soa - re

rit un țel - U - nul foar- te ma- re.

foar - [#]te ma - re.

țel foar - te ma - re.

LA DOFTANA

Versurile populare

Prelucrare de A. Luxenburg

Moderato

mp

Voce

Co-mu- niști, ce vor drep- ta- te, mol- do- ve-nii,

P-no

pp

măi, La o -ra-șe și la sa-te, mol-do- ve-nii,

p

măi, Cînt flă- mînzi, dis-culți și rupți,

poco rit.

mol-do - ve-nii, măi, Și de foa- me,

de tot supți, mol-do - ve-nii, măi.

CÎNTECUL ZIDIRII

Versurile de *V. Roșca*

Muzica de *S. Șapiro*

Allegro ma non troppo

Voce

p-no

f

mf

Prin- tre hol - de - le de grîu

mp

Fe-te mari și flă-căi se co-bor la rîu

ANIȘOARA

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *C. Rusnac*

Rubato

mp

Voce

Drept, dar ea nu-i cuc, Pe ea a- re ci-ne-o în-vă-ța,

P-no

p

A- re ma- mă și tă-tel, Nu ca mi- ne sin-gu-rel,

Cu, cu, cu, cu, cu, cu, cu- cu

cu- cu, cu- cu, cu-cu, cu - cu.

§II. Transcripția prin schimbarea facturii
(figurațiile armonică, melodică, mixtă)

a) Păstrarea acompaniamentului : factura acordică

Dacă acompaniamentul instrumental nu se poate muta direct în partitura corală, el se va menține, completîndu-se cu sunete derivate din armonia sa (partida corală păstrează desenul ritmic al partidei vocale). Forma acordică este cea mai simplă și frecventă formă de acompaniament. Ca atare, desenul ritmic și vocea de sus a corului vor reieși din partida vocală, acompaniamentul întregind sonoritatea generală.

CLOPOȚELUL

Versurile de *V. Galaicu*

Muzica de *V. Rotaru*

Moderato

Voce

f

Ia-tă cemai

Piano

f

clo -po - țel - - - -

A-re mîn-drul gi-o - cel - - - -

Și-l totlea-gănăîntruna Spe-ri-indcuel fur-

tu - na - - - - - - - - - - - - - - - - - - Și-l totlea-gâ-

-nă în-tru-na, Speri-ind cu el fur- tu - na

Rezolvare:

Moderato

S

Ia-tă cemai clo-po- țel - - - A-re mîn-drul

A

Ia- tă ce mai gi - o - cel A- re

T

B

gi - o - cel - - - - - Și-l tot lea-gănă în-trun,

mîn- drul gi- o - cel

Spe-ri-indcu el fur - tu - na Şi-l totlea-gă-

tu - na

-nă în-truna,Speri-indcu el fur - tu - na.

Exerciții :

OCHIŞORII

Versurile de *N. Chiosa*

Muzica de *D. Gherşfeld*

Allegretto

Voce

Piano

mp

mp

Cumtrecnoaptea va-lea, Lîn-gă-o ca-să

p

do-uă Ste- le ca- lea-mi lu- mi - nea -ză.

b) Figurația armonică

Figurația armonică este una dintre cele mai frecvente forme de acompaniament. Ea constituie alternarea sunetelor acordului respectiv a funcțiilor. Ca atare, partitura corală se va conforma sunetelor acordului (conform structurii funcționale a lucrării sau a fragmentului respectiv). Linia melodică și desenul ritmic din partitura corală conformează partidele vocale.

ZORILE MOLDOVEI

Versurile de *Gr. Vieru* — *Muzica de S. Lungu*

Andante tranquillo

mf

Ca o ro - uă pes - te cod - ru

mp

ca - re ca - de pe la zori

8

Pes - te-al tău cup- rins, Mol-

do - vă, lu - mi - nea- ză

mii de sori, sori.

Rezolvare:

Andante tranquillo

S. A. T. B. — mf

Ca o ro -uă pes - te cod- ru ca- re ca- de

pe la zori Pes -te-al tău cup-rins, Mol-

do - vă, lu- mi- nea- ză mii de sori, sori.

c) Figurația ritmică

Figurația ritmică este determinată de desenul ritmic caracteristic al acompaniamentului, susținut pe tot parcursul său, sau într-un fragment. Desenul respectiv poate trece parțial în partitura corală, sau să rămînă în acompaniament.

JOCUL SOAREL UI

Versurile de *V. Codiță* — Muzica de *I. Macovei*

Allegretto

Voce

mp

Soa-re- le se dă de-a tumba

Piano

p

3 3

simile

Pe to - loa-că prin- tre mei, Soa- re le-i a-

tît de ve -sel, cînd se zben- gu- ie cu ei.

Rezolvare:

Allegretto

S

A.

T. *p* 3 3 3 3 | 3 3 3 3

pa, ra, pa -

B.

Pam, Pam,

mp

Soa- re - le se dă de-a tum -ba pe to- loa- că

mp

Pam, Pam, Pam,

prin -tre mei, Soz-re- le-i a- tît de ve-sel,

pa, ra, pa - - - - - - -

Pam, Pam, Pam,

cînd se zben - gu- e cu ei.

pa, ra,pa

Pam, Pam.

d) Figurația melodică

Figurația melodică include pe lîngă sunetele acordice și cele neacordice (tranzitive, auxiliare, anacruze ș. a.). Sunetele formînd armonia de bază a lucrării se vor evidenția.

MAMA

Versurile de *Gr. Vieru*

Muzica de *E. Doga*

Allegro

Voce

Piano

mf

Sus pecersîntmultestele,

f

mf

Pe pămîntsîntfloricele,Pepămîntsîntflo- ri- ce-le,

Darniciunadintreele Nuicaochiimamei Nuicaochiimamei mele.

mele

Allegro

S.
A.
T.
B.

mf

Sus pecersîntmulte stele,

Pe pă -

pe *f*

cer

Pe pămîntsîntfloricelePepămîntsîntfloricele, Darniciunadintreele

mînt sînt flo - ri - ce- le Nu-i ca

Nu-ica ochii ma meimele Nu-ica ochii ma- mei me-le.

o - chii ma - mei me - le

e) Factura mixtă în acompaniament

Figurația, care conține elemente de figurație armonică, melodică și polifinică, se numește mixtă. Introducerea în partitura corală a elementelor polifonice sau a motivelor melodice adecvate armoniei de bază atribuie transcripției valoarea crescută.

CAD FULGI

Versurile de *V. Roșca* | Muzica de *V. Zagorski*

Moderato

Voce

Piano

p

Cad fulgi u - șori ca

pu - ful pă - pă - di - ei,

Ur - zind pro - sti - re

al - bă pe is - laz.

Rezolvare:

Moderato

S.
Cadfulgi u- șori ca pu-ful pă-pă- di-ei,

A.

T.
Cad fulgi u- șori ca pu-ful pă-pă-

B.

Ur- zind pro-sti-re al- bă pe is - laz.

-di- ei Pro- sti- re pe is - laz.

Exerciţiu:

Versurile de *D. Dovba*

O, DAC-AI ŞTI...

Muzica de *S. Şapiro*

Andante

Voce

Te-am în-tîl-nit lîn-gă iz- voa- re în par-cul

Piano

ver -de în-flo-rit Şi nu-n-ţe-leg de ce tu oa-renu mi-airăs-

puns, nu te-ai op-rit cinu-ma-n trea-căto pri-vi- re

Cunoaşterea specificului tipurilor de acompaniament contribuie la creşterea valorii artistice a transcripţiei.

Capitolul IV

TRANSCRIPŢIA LUCRĂRILOR INSTRUMENTALE PENTRU DIFERITE FORMAŢII CORALE

a) prin mutarea directă a vocilor

Pentru asemenea transcripţii se va acorda o atenţie deosebită textului. El trebuie să corespundă conţinutului lucrării, iar ritmul său se va potrivi muzicii. După determinarea motivului muzical (iamb, troheu, amfibrah), se va găsi textul cuvenit.

LÎNGĂ LEAGĂN

Muzica *S. Lobel*

Andantino

P-no

p

pp

Rezolvare:

Motivul muzical — troheu
Motivul poetic — troheu

PATUL PUIŞORILOR

Versurile de *G. Ciocoi*

Nouri mulţi în jos se lasă,
Sprijinindu-se de case,
Iară cum se-aude ploaia,
Puii fug la dos cu droaia.
Ei sub cloşcă îşi fac patul
Ca să strige toţi odată :
„Nu ne pasă deloc nouă,
Chiar de zi şi noapte plouă..."

Moderato

S. A. T. B.

p

No - uri mulţi în jos se la - să

No - uri mulţi

Spri - ji - nin- du - se de ca - se,

I a - ră cum - - - - - - -

pp

Ia - ră cum se-a - u - de - - -

pp

Ia - ră cum se-a - u - de - - -

pp

pp

se -a - - u - de ploa - ia - - - -

Exerciții :

CÎNTEC DE LEAGĂN

Muzica de *Z. Tkaci*

Largo

pp

CANON

Muzica de *G. Neaga*

Allegro assai

CÎNTEC DE LEAGĂN

Muzica de *L. Gurov*

Andantino

DANS MOLDOVENESC

Muzica de *L. Gurov*

L'istesso tempo

f

mf

mf

UMORESCĂ

Muzica de *A. Mulear*

Moderato con espressivo

sf

p

b) prin schimbarea facturii

La transcripţia corală a facturii de pian se vor evedenţia vocea superioară şi armonia. Selecţia textului e şi aici de o importanţă primordială.

Exerciţii :

PRELUDIU

Muzica de *S. Lungul*

R e z o l v a r e :

Motivul muzical — troheu
Motivul poetic — troheu

SERBAREA ANOTIMPULUI

Versurile de *A. Roșca*

Griul ride cind răsare,
Griul ride cit e verde
Și in val inalt se pierde,
Luminează copt in zare.
Numai firi nemuritoare
Pe pămint, cit ține timpul,
Își serbează anotimpul
Cu cunună sclipitoare.
Aur sună-n griu-n humă,
Aur sună-n dulci izvoare,
Ride, ride și răsare
Peste-a măgurilor brumă.

Andante

S.
A.
T.
B.

Grî - ul rî - de cînd ră-

sa - re, grî - ul rî - de

cît e ver - de Şi în

CÎNTEC DE LEAGĂN

Versurile de *A. Roşca* Muzica de *Z. Tkaci*

Moderato

Piano

p

mf
cresc.

dim.

pp

RONDO

Muzica de *S. Lobel*

L'istesso tempo

Piano

p

Capitolul V

PRELUCRAREA CÎNTECELOR POPULARE. TIPURI DE PRELUCRĂRI PENTRU CORUL DE AMATORI

Folclorul muzical este o sursă inepuizabilă pentru creația artistică, o comoară unică în felul ei atît pentru creatorii, cît și pentru tălmăcitorii săi. Folclorul întruchipează trecutul istoric al poporului, lupta sa pentru o viață mai bună, bucuriile și amarul, năzuințele și sentimentul de dragoste, aspirațiile de totdeauna ale oamenilor. Valorificarea folclorului și propagarea sa reprezintă un imperativ al tuturor oamenilor de artă.

În procesul prelucrării cîntecul popular capătă aspect profesionist, forma finisată.

Rîndurile ce urmează se bazează pe experiența autorului acumulată în procesul de valorificare a melodiilor din folclor.

a) tipul de prelucrare omofonic ; armonizarea

Specificul modal și ritmic al cîntecelor populare moldovenești înclină pentru o structură corală mixtă pe patru voci. Alternanța modală, caracterul intonațiilor, structura ritmică vor fi transferate din sfera orizontală (monodică ; melodia propriu zisă) în cea verticală (în acorduri), melodiei atribuindu-i-se o anumită culoare, relevîndu-se caracterul ei inedit. În acest scop sînt indicate acordurile modurilor naturale, elemente ale modurilor lidic, mixolidic, funcțiile „alternative", corelația de secundă a acordurilor.

Prelucrarea unei melodii populare diferă de o simplă armonizare. O atenție deosebită se va acorda plasticității limbajului muzical, finisării formei, diversității registrelor ș. a.

Exemple :

IESE LELEA DIN BORDEI

(G. Ciaicovski
„Doine, cîntece, jocuri")

♩=104 *mf*
Voce
Ie- se le-lea din bor- dei c-o oa- lă de
fre - că- ței, *f* la, la, la... ....
la ....

Iese lelea din bordei
C-o oală de frecăței,
La-la-la
Ca să dee la căței,

Să nu latre la flăcăi,
La-la-la
Fata mamei, gospodină,
Spală lîna-o săptămînă,
La-la-la*.

*Următoarele cuplete se cîntă pe muzica inițială.

Cînd a dat la scărmănat
Puii toți s-o-mpiedicat,
La-la-la
Astă noapte n-am dormit,
Fundul casei am lipit.
La-la-la
Că mă rîd femeile,
Ca se văd nuielele.

Rezolvare: (în stil omofono-armonic)

IESE LELEA DIN BORDEI

Prelucrare de *Z. Tkaci*

Cîntec popular

♩= 104 *poco rit.* *a tempo*

S. *f* Ie – se le – lea

A. *f* Ie – se le – lea

T. *f* Ie – se le – lea din bor – dei, *mf* Ie-sele-lea

B.

S. *p* Ie – se

A. *p* Ie – se

T. din bor-dei c-o oală de fre-că-ței, *mp* Ie-se le-lea din bor-dei

B.

le - lea

le - lea,

p

la, la, la, ...

C-o oa-lă de fre-că-ței

la, la, la, la, la, la, ...

f

f

la, la, la, la, la, la ....

f
ca să de- e

p
la, la, la, la, la
simile

p

sp
la că-ței
Să nu latre
la flă-căi
Ca să de-e
la că-ței

p
Ca să de-e
la că-ței

la, la,
la, la, la,
la, la,

Să nu lat-re
la flă-căi,

mf
la, la, la, la,

Să nu lat-re
la flă-căi,

mf

la, la, la,
la, la,
la, la, la,

la, la, la,

la, la, la -

f Meno mosso

Fa - ta ma - mei *f* gos -

Fa ta ma-mei

- po - di - nă, *mf* la, la, la, la,

gos-po-di-nă, Spa-lă lî-na-o săp-tă-mînă, Fa-ta ma-mei gospodină,

f *a tempo*

f

f

Spa-lă lî-na-osăp-tă-mî-năla, la, la, - - - - - - - - - - - - - -

spp *cresc.*

spp

la, la, la,

spp

spp

- la, la, la, la, la, -

poco a poco

*

la, la, la, -

Meno mosso

ff

la, la, la, la, la, la, la, la.

PE CEA PĂDURICE DEASĂ

Cîntec popular — *P. Stoianov*

(„500 melodii")

♩=120

f

Voce

În pă- du-re-a ver-de, dea- să, ti-ri, dai, da,

ta-ri, di-ri, da, da, Ma- re no- uri mi se la- să,

ti-ri, da, di-ri, da, da, Nu știu-i ploa-ie

ori nin-soa- re, ti-ri, da, da, ti-ri, di-ri, da, da,

Ori lac-rimi de fa- tă ma-re, ti-ri, da, di-ri, da, da.

În pădurea verde, deasă,
ti-ri-dai-da,
ti-ri, di-ri, da, da,
Mare nouri mi se lasă,
ti-ri da, di-ri da, da

Nu știu ploaie, ori ninsoare,
ti-ri da, da ta-ri, di-ri da, da
Ori lacrimi de fată mare,
ti-ri da, di-ri da, da

BATE VÎNTUL CÎNEPA

Cîntec popular

(*L. Axionova*
„Cîntece populare moldovenești")

♩= 112

Voce

La mîn-dra și la mîn- dra, La mîn- dra,
la mîn- dra, la mîn- dra și la mîn- dra,
la mîn- dra, la mîn- dra, Ba- te vîn-
tul cî- ne- pa, măi,
Ba- te vîn-tul cî- ne- pa, măi.

La mîndra și la mîndra,
Bate vîntul cînepa.
Și mi-o bate drept în floare,
Mîndra după mine moare.
Și mi-o bate la mijloc,
De nu pot să stau pe loc.
Și mi-o bate la tulpină,
Mîndra plînge și suspină...

*jocăit cu limba

HAI, ILEANĂ-N DEAL LA GARĂ

Cîntec popular

(P. Stoianov „500 melodii")

♩= 112 *mp*

Voce

Hai, I - lea-nă în deal la ga- ră,

Hai, I - lea-nă în deal la ga -ră.

Hai, I -lea-nă-n deal la ga-ră Să vezi tre-nulcum ne ca -ră,

I- lea- no, dra- gă, I - lea- no, fa.

Hai, Ileană în deal la gară
Să vezi trenul cum ne cară,
Ileano, dragă, Ileano, fa :
Să vezi trenul cum ne cară
Unde-i viața mai amară,
Ileano, dragă, Ileano, fa :
Și ne cară-n țări străine,

Unde nu cunosc pe nime,
Ileano, dragă, Ileano, fa :
Numai arma lîngă mine
Și batista de la tine,
Ileano, dragă, Ileano, fa :
Pe batistă este-o floare,
Șterg eu fața de sudoare.

DE-AR FI MÎNDRA-N DEAL LA CRUCE

(P. Stoianov „500 melodii")

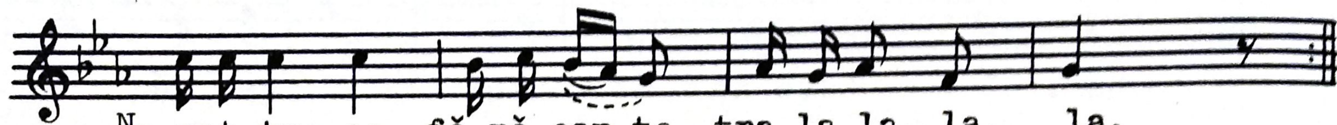
♩ = 138 *f*

Voce

De-ar fi mîn- dra-n deal la cru-ce,

De trei ori pe zi m-aș du - ce

De-ar fi mîndra-n deal la cruce,
De trei ori pe zi m-aş duce.
Pîn-la mîndra-i cale departe,
Nu pot trece fără carte.

De-ar fi mîndra-n deal la cruce,
De trei ori pe zi m-aş duce.
Nu pot trece fără carte,
Cartea n-are cine-o face.

HORA MUNCITORILOR

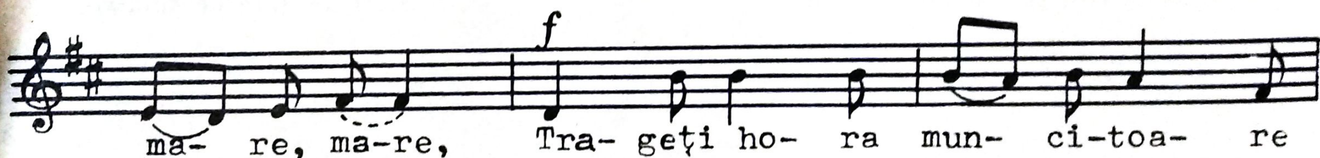
Cîntec popular revoluţionar

G. Ciaicovski

„Cîntece populare revoluţionare"

Tempo di hora

Frunză verde de cicoare,
Trageţi hora mare, mare,
Trageţi hora muncitoare, } bis
Că e zi de sărbătoare } bis

Sus, opincă ţărănească,
Saltă, cizmă, ne-ncetat.
Steagul nostru fîlfîiască, } bis
Piară trîntorul bogat! } bis

Vin în mîndra horă-a noastră,
Asupritule ţăran!
Vin tu, ruptă bluz-albastră, } bis
Nu-ţi mai pese de tiran.

Cîntă-mi, dulcea mea iubită,
Sfîntul cînt dezrobitor.
Cîntă, lume înfrăţită, } bis
Steagul meu, liberator.

b) Prelucrarea prin modalităţi simple de polifonizare (imitaţie, canon, contrapunct)

Pentru dinamizarea pînzei muzicale se va recurge la interacţiunea elementelor ritmice în scopul polifonizării facturii. Astfel, se vor folosi imitaţiile, atît în cadenţe (moment de statică), cît şi în episoadele, aşa zise, intermediare. Cele mai nimerite sînt imitaţiile în formă de canon, evidenţiindu-se în felul acesta melodia de bază, ea fiind valorificată în cadrul unui sistem de variante, derivate din ea.

Polifonizarea melodiei se obţine şi prin contrapunct. Format din sunete susţinute, de înălţime diferită, urmînd într-o mişcare „încetinită", contrapunctul aduce contrastul faţă de melodia principală. Acelaşi efect se obţine şi cu ajutorul unei contramelodii, „rivalizînd" cu melodia de bază. Ca atare, are loc dinamizarea şi dezvoltarea temei principale, a ideei muzicale din lucrare.

FOAIE VERDE DE-UN PELIN

Cîntec popular

(*G. Ciaicovski* — „Doine, cîntece, jocuri")

♩ = 144

mp
Foa- ie ver-de de pe- lin, Măi, neamţule , măi,

p
Foa- ie ver-de de pe- lin, Măi, neamţule, măi.

mf
Ur- lă Hit-ler la Ber-lin, Măi, neamţule , măi.

mp
Ur - lă Hit-ler la Ber- lin, Măi, neamţule , măi.

Foaie verde de pelin, } bis
Măi, neamţule, măi.
Urlă Hitler la Berlin, } bis
Măi, neamţule, măi.
El s-a repezit ca vîntul, } bis
Măi, neamţule măi.
Să ocupe tot pămîntul, } bis
Măi, neamţule, măi.

A venit el înarmat, } bis
Măi neamţule, măi.
Şi-acu fuge descălţat, } bis
Măi, neamţule, măi,
Şi-am zis verde, cozi de ceapă } bis
Măi, neamţule-măi.
Unde dai şi unde crapă, } bis
Măi, neamţule, măi.

Rezolvare (în stil polifonic)

FOAIE VERDE DE-UN PELIN

Cîntec popular

Prelucrare de *Z. Tkaci*

♩ = 144

mp

Foa-ie verde de un pe-lin, Măi neamțule,

p

Foa- ie ver - de, foa- ie ver- de, foa- ie

măi,

p

Foa-ie verde de un pe-lin, Măi, neamțule, măi.

ver- de, foa- ie ver - de, foa- ie foa-ie verde

p

foa - ie ver - de

mf

Ur- lă Hitler la Ber-lin, Măi, neamțule, măi,

mp

Ur-lă Hit-ler

mf

măi, Ur-lă Hit-ler la Ber-lin, măi, neamțule, măi,

la Ber-lin, Măi, neamțule, măi.

f

El s-a repe-

Ur- lă Hit-ler la Ber-lin, Măi, neamțule.

f

El s-a re-pe-zit cavîntul

-zit ca vîntul, Măi, neamțule, măi, El s-a re-pe-zit ca vîntul,

Măi, neamțule, măi, El s-a re-pe-zit ca vîntul Măi, neamțule,

Măi ,neamțule, măi, neamțule, Să o-cu-pe tot pămîntul, Măi, neamțule,

Să o- cu-pe tot pă-mîntul,

Măi, neamțule, Să o- cu-pe

măi, Să o -cu-pe tot pă-mîntul Măi, neamțule, măi,

Măi ,neamțule, măi, Să o-cu-pe tot pă-mîntul măi, neamțule,

măi, | măi | | măi, măi.

Măi, neamţule, a ve- nit el, Măi, neamţule,

măi, măi, | | măi, măi.

măi.

Exerciţii:

LA NISTRU, LA MARGIOARA

Cîntec popular

(P. Stoianov — „500 melodii")

Voce

Am zis ver - de lo - zi - oa- ră, Of, a- mar şi greu, La Nis- tru, la măr - gi- oa- ră, Of, a- mar şi greu.

Am zis verde lozioară,
Of, amar şi greu,
La Nistru la mărgioară,
Of, amar şi greu
Unde-i apa limpegioară,
Of, amar şi greu,
S-au strîns fraţii grămăjoară,
Of, amar şi greu.

Şi se uită-n ceea vale,
Of, amar şi greu
Şi cîntau în glas de jale,
Of, amar şi greu.
Nistre, Nistre apă rece,
Of, amar şi greu,
Tot ai zis, că nu te-oi trece,
Of, amar şi greu.

AFARĂ PLOUĂ ȘI TUNĂ

Cîntec popular

(*P. Stoianov — „500 melodii"*)

♩=116

f

A- fa- ră plo-uă și tu - nă - - - - - - - -

A - fa- ră plo- uă și tu - nă - - - - - - - -

A-fa - ră plo- uă și tu- nă, I - ni- mioa - ra

mea nu-i bu - nă, măi, măi - - - - - -

Afară plouă și tună
Inimioara mea nu-i bună.

Auzit-am, maică, eu,
Că se-nsoară Gheorghe-al meu.

Auzit-am eu, măicuță,
Că mi se-nsoară neicuța.

ASTĂ VARĂ ÎNTR-O VREME

Cîntec popular

(*P. Stoianov — „500 melodii"*)

♩=100

mp

Voce

As- tă va-ră în-tr-o vre - me, - - - -

As-tă va-ră în-tr-o vre-me,măi- măi , - - - -

mf

As-tă va-ră în-tr-o vre-me A-veam pui de mîn-gî-ie- re,

p

Do-ru- le, pu-iu- le, măi, măi. - - - -

Astă vară într-o vreme } bis
Aveam pui de mingîiere. } bis
Dorule, puiule, măi, măi.

Iar de-acum de-o vreme-ncoace } bis

Trece puiul meu și tace,
Dorule, puiule, măi, mai.

Trece, trece și nu mă-ntreabă, } bis
Parcă nu i-aș fi fost dragă,
Dorule, puiule, măi, măi.

CÎT ÎI CODRUL EL DE MARE

Cîntec popular

(*G. Ciaicovski* — „Doine, cîntece, jocuri")

♩=84

Voce

mf

Cît îi co- drul el de ma- re, Tra, la, la

la, la, Nu-mai o că- ra- re a - re,

Tra, la, la, la, la, Mer-ge un voi- nic că-la-re,

Tra, la, la, la, la, la, Și din urmăofa-tăma-re, Tra, la, la, la, la.

Cît îi codrul el de mare,
Trai, la, la, la, la,
Numai o cărare are,
Trai, la, la, la.

Merge un voinic călare,
Trai, la, la, la, la,
Și din urmă-o fată mare,
Trai, la, la, la, la.

BATE-I, DOAMNE, PE CIOCOI

Cîntec popular

(*P. Stoianov* — „500 melodii").

Moderato

f

Ba-te-i, doam-ne, pe cio- coi,

Mu-gur, mu -gu- rel, - - - - -

Cum ne bat și ei pe noi, Mu- gur,

mu- gu- -rel - - - - - - - - - rel . - - -

Bate-i, doamne, pe ciocoi,
Mugur, mugurel !
Cum ne bat și ei pe noi. } bis
Mugur, mugurel !

Și-i dă, doamne, peste munți,
Mugur, mugurel !
Să-i văd goi, să-i văd desculți, } bis
Mugur, mugurel !

Chinuiască-se mereu,
Mugur, mugurel !
Să nu scape ei de rău. } bis
Mugur, mugurel !

E tu, doamne, și-i trăsnește,
Mugur, mugurel !
Inima-mi mai răcorește, } bis
Mugur, mugurel !

c) îmbinarea de procedee ; prelucrarea în forma variațională de cuplet

Prelucrările de acest fel se cer realizate la un nivel artistic superior, folosindu-se modalitățile însușite la armonizarea melodiei, prin respectarea atît a stilurilor strict și liber de polifonie, cît și a normelor prevăzute de cursul de analiză a lucrărilor muzicale.

În prealabil se cere analizată dramaturgia lucrării, planul ei tonal, stabilit numărul cupletelor (maximul admisibil e de patru-cinci).

De regulă, cupletul doi nu trebuie să difere esențial de primul. Deviația tonală se produce, de obicei, în cupletul trei, unde se admite și schimbarea radicală a facturii.

Între cupletele trei și patru se impune o punte de legătură, ea pregătind revenirea la tonalitatea inițială.

Ultimul cuplet (sau ultimele două) îndeplinesc funcția de repriză, repetînd (cu mici schimbări) primul cuplet.

La încheiere se cere o mică codă pentru consolidarea și fixarea materialului și a tonalității de bază.

Exerciții :

DUS BĂRBATUL LA CHIRIE

(*G. Ciaicovski* — „Doine, cîntece, jocuri")

Cîntec popular

Prelucrare de *Z. Tkaci*

♩=120 *p*

Dus băr-ba-tul la chi-ri-e Nu-mai nu-me -le să-i vi-e,

Of, ma- mă și iar ma-mă, of, - - - - - - - - - -

f Băr- bă- țe-lul meu Ta - re-i nă- tă-

- rău, Of, ma- mă, ce m-ai mă-ri- tat?

Dus bărbatul la chirie,
Numai numele să-i vie,
Of, mamă, și iar mamă, of,
Bărbățelul meu tare-i nătărău, } bis
Of, mamă, ce m-ai măritat.

Vie-i boii și proțapul,
Bărbatul să-și rupă capul.
Of, mamă, și iar mama, of,
Bărbățelul meu tare-i nătărău. } bis
Of, mamă, ce m-ai măritat.

Eu îi dau zeamă de pește,
El cu ghișiu mă croiește.
Of, mamă, ce m-ai măritat
Bărbățelul meu tare-i nătărău, } bis
Of, mamă, ce m-ai măritat.

Eu îi dau zeamă de somn,
El mă bate pîn ce dorm,
Of, mamă, ce m-ai măritat.
Bată-l Dumnezeu pe bărbatul meu, } bis
Of, că e tare nătărău.

Rezolvare

Prelucrare de Z. Tkaci

♩=120

S. *p* Dus bărba-tul la ci-rie Nu-mai nu-me le săivie, Of, ma-mă,

A. *p* Dus băr - ba - tul, Of! măi-

T. *p*

B. *p*

S. Și iar ma-mă, of, - - - - - - - - - *f*

A. cu - ță, Of, ce m-ai mă-ri- tat? *f*

T. *f* băr-ba-tul

B. *f* Băr-bă-țe-lul meu

băr-ba-tul

Ta-re-i nă-tă- rău Of, ma-mă, ce m-ai mă-ri-tat? -- -

mp

mp

băr-ba-tul

mp

mă-ri- tat băr-ba-tul

mp

Băr-bă-țe-lul meu ta-re-ină-tă-rău

mf

mf

Vi- e-i bo-ii

mări-cu-ța mea

și pro-ța-pul, bărbatul să-șirupăca-pul Of, ma-mă, ce m-ai mări-

Vi- e-i bo-ii și pro-ța-pul, ru-pă ca-pul Of, măicuță, mă- ri -

f

f

tat?

f

băr-ba-tul

f

 tat, ce m-ai mă-ri- tat? Băr-bă-țelul meu ta-re-i nătă-

mă-mu- că

ce m-ai mă-ri- tat?

-rău, Of, ma-mă, ce m-aimă-ri-tat? - - - -

mp

mp

băr-ba-tul

mp

băr-ba-tul

mp

Băr-bă-ţe-lul meu ta-re-i nă-tă-rău, Of, ma-mă,

f

f

ce m-ai mă -ri- tat? - - - Of, Zum, zum, zum, zum, zum

Eu îi dau zea-mă de pește, elcu gișiu

zum, zum, zum, zum, zum - - - - - - - - - - - - - -

mă cro-ieș-te, Of, ma-mă, ce m-ai mă-ri-tat? - - - - - - -

zum, zum, zum - - - - - - - - - - - Ce m-ai mări-tat, măicuță,

băr-batul

băr-ba-tul

Băr-bă-țe, lul meu ta-re-ină-tă-rău, Of, ma-mă,

mp

băr-ba-tul

Ce m-ai mă-ri-tat?Of!Măi-cu-ţă,mamă, Băr-bă-ţe-lul meu

Meno meno

băr-batul

ce m-ai

Ta-re-i nă-tă-rău Of, ma-mă, ce m-ai mă-ri-tat? - - -

Andante

p

Eu îidauzeamăde somn, El mă ba-te pîn-ce dorm

zea - mă de somn

mm

Tempo I

Of, ma-mă, ce m-ai mă-ri- tat? - - - - - - - - - -

Of! Măi- cu- ţă, Of! Ce m-ai mări-tat? Ba- tă-l Dum-ne-

băr-ba-tul

băr-ba-tul

-zeu Pe băr-ba-tul meu Of! Că e ta-re nă-tă-

Meno mosso

ta-re-i nă-tă- rău

-rău Băr-bă-ţe-lul meu ta-re-i nă-tă-

băr-ba-tul

măi-cu-ța mea

-rău, Of, cear e ta-re nă-tă- rău. - - - - - - - - -

COLO-N VALE-N GRĂDINIȚĂ

(*Axionova.* Cîntece populare moldovenești)

Colo-n vale-n grădiniță
Frumos doarme-o copiliță
Cu părul lăsat pe spate
Inimioară mi se zbate.

Trece un vînticel în grabă,
Mi-o sărută și mi-o întreabă :
— Ești fată sau măritată,
Sau zînă din cer picată ?

— Nu-s fată, nici măritată,
Nici zînă din cer picață,
Ci sînt floare de pe mare
Cine mă sărută — moare.

Moderato

mp

Voce

Co-lo-n va-le-n gră-diniță Fru-mos doarmeo co-pi-li-ță

Cu pă- rul lă-sat pe spa-te I-ni-mioara mi se zba-te.

R e z o l v a r e (în formă variaţională de cuplet) Prelucrare de *Z. Tkaci*

Moderato

mp

S. Co-lonvale-n

A. p Co-lo-n va-le-n gră- di - ni- ță fru- mos

T.

B.

gră-di-ni-țăfrumosdoarme-oco-pi-lițăcu pă-rullă-sat pe spate

doar-me-o co-pi - li-ță cu pă - rul pe spa-te

pp Molto retinuto

mf Tempo I

I-ni-mioaramise zba-te I-nimioara misezba-te

pp

Cu pă - - - - rul

pp mf

tre-ce,

pp

I-ni-mioaramise zba-te

Tre- ce, tre-ce-un voi-ni - cel în gra- bă
mf
Tre-ceunvoinicel îngrabă miosă-rută
Tre-ceunvoinicei în grabă mioså-ru-tă,
şi miontreabă
Meno mosso
Din cierpi-
şi miontreabă-Eşti fatăsau mări-ta-tăSauzînă dincierpicată
Mio să- ru-tă şi mi-o-n- trea-bă -Eştizînădincierpi-
-Eşti fa-tă sau mă-ri-ta-tă Sauzinădincicerpicată
Allegretto
mp
sp
-ca-tă
zi-nă
ca- tă
Sau zi-nădin cierpicată
-Nu-s fa-tă,nicimă-ritată,

mf

Nici zî- nă din cier pi-ca-tă Nu-s fa-tă nici mări-tată, Nici zînă din

f

cier pi-ca-tă, Ci sînt floare de pe ma-re, Ci sînt floare de pe mare

mf mp

Ci sînt floare de pe mare, Ci-ne mă să-ru-tă, moare, Ci-ne mă să-

Tempo I

rit.

p

Ci-ne mă să-rută Co-lo-nvalengrădi-ni-ță

-ru-tă,moa-re, da,

Fru-mos doarme-o co-pi-liță

mp

Co-lo-n va-lengră-di-nițăFrumosdoarme-o

Inimioaramise

I-ni-mioara mi-se zbate

co-pi- li-ță Cu pă,rul lă-sat pe spate Inimioaramisezba- - -

p

I - ni-mioa-ra, I- ni-mioa-ra mi se zba- te, mi se zba- te,

p

I-ni-mioaramise zba-te

p

- - - - - - - - - - te -

da

pp

I- ni-mioara mi se zba-te, mi se zba-te, mi se zba-te

Meno mosso ppp

ppp

*) ppp

I-ni-mioa-ra

zba- te - -

* De bătut în lemn

Exerciții :

LA FEREASTRA CEA DIN JOS

(*P. Stoianov* — „500 melodii")

Cîntec popular

♩ = 164 *mf*

Voce

La fe-reastra ceadin jos, nu, da, nu, da,nu,da,

Ba-te Ghi-ță mî- ni- os, nu, da, nu, da.

La fereastra cea din jos
Nu da, nu da, nu da,
Bate Ghiță mînios,
Nu da, nu da.

Bate Ghiță mînios :
Nu da, nu da, nu da,
— Ian dă drum, liubuță-n, casă,
Nu da, nu da.

— Drumu-n casă nu ți-oi da,
Nu da, nu da, nu da,
Căci mă bate măicuța,
Nu da, nu da.

FRUMOASĂ-I FLOAREA — NOROCU

(*G. Ciaicovski* — „Doine, cîntece, jocuri")

Cîntec popular

♩ = 84 *f*

Voce

Fpu-moa-să-i floarea no-ro-cu,Darnucrește pes-tot-lo-

- cu- - - - - - -

La al-ții creș-te și-n tin-dă,

Dar la mi-ne nu se prin- de- - - - - - - - -

Frumoasă-i floarea norocu,
Dar nu crește pes-tot locu.
La alții crește și-n tindă,
Dar la mine nu se prinde.

Cine are noroc — are,
Pune piatră și răsare.
Eu pun rînd de busuioc
Și nu răsări deloc.

Eu pun rînd de busuioc
Și nu răsări deloc.
Și-am pus rînduri de lalele,
Numai m-am împlut de jele.

NU MĂ DA, MAMĂ

(*P. Stoianov* — „500 melodii")

Cîntec popular

♩= 92

Voce

p Nu mă da, ma - mă, Nu mă da, dra- gă,
Nu mă da du - pă u - rît. *mp* Cin - stea
pi- să- ra - șu - lui - În vîr - ful con-
de - iu - lui, *p* Cin - stea pi- să- ra - șu -
lui - în vîr - ful con - de- iu - lui.

Nu mă da, mamă, nu mă da, dragă,
Nu mă da după urît.
Cinstea pisărașului
În vîrful condeiului.

Cînd îi vremea de iubit,
El s-apucă de citit.
Cînd îi vorba cea mai dulce,
El ea cartea și se duce.

Nu mă da, mamă, nu mă da, dragă,
Nu mă da după urît.
Cinstea cojocarului,
În urechea acului.

Cînd îi vremea de iubit,
El s-apucă de cîrpit.
Cînd îi vorba cea mai dulce,
El ia fleașca și se duce.

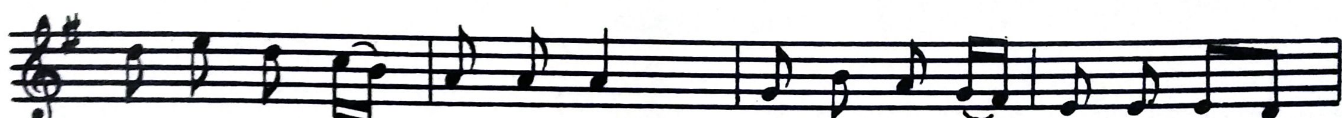
CÎND AVEAM CĂRUȚĂ CU CAI

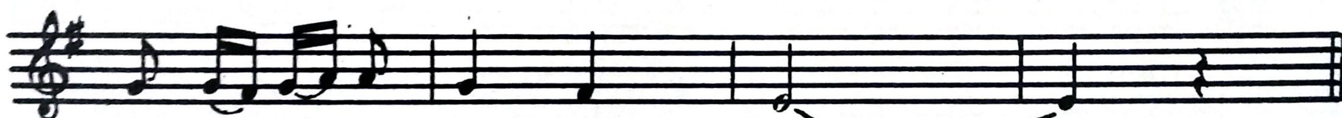
(P. Stoianov — „500 melodii")

Cîntec popular

Cînd aveam căruț-cu cai,
Aveam mîndre cîte vreai,
Tinerel, bărbatul meu. } bis

De cînd caii i-am vîndut,
Mîndrele m-au părăsit,
Tinerel, bărbatul meu. } bis

LA CUMĂTRA LĂUDATĂ

(P. Stoianov — „500 melodii")

Cîntec popular

Foaie verde stuf de baltă,
La cumătra lăudată,
Tra la la...

Foaie verde stuf de baltă,
Şede cînepa-n poiată,
Tra la la...

Cînepioara cea de vară,
O torc mîţele pe-afară,
Tra la la...

Cînepioara cea de toamnă
Şede-n pod ca o cucoană,
Tra la la...

ILEANĂ, DUDULEANĂ!

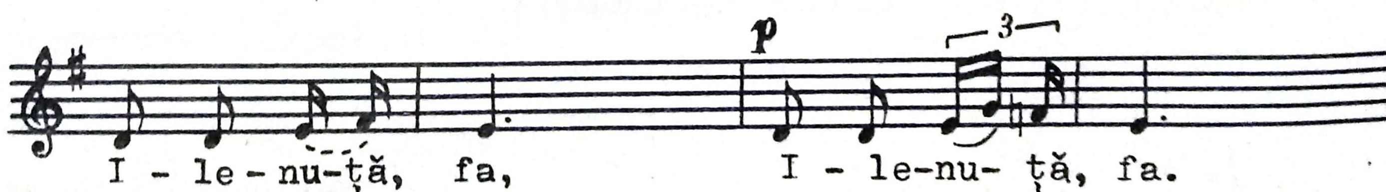
(*L. Axionova — „Cîntece populare moldoveneşti"*)

Cîntec popular

Fa, Ileană, duduleană,
Ochii tăi — bobiţi de poamă.
Refren :
Ş-apoi rîzi şi rîzi
Ha-ţa-ţa, guriţa ta,
Ilenuţă, fa !
Cîte tîrguri am umblat
Peste ochi c-ai tăi n-am dat.
Refren.

Cîte doruri am dorit,
Nici de unul n-am murit.
Refren.
Dar de dorul dumitale
Am căzut în grele boale.
Refren.

AM LUCRAT UN AN ȘI-O VARĂ

(G. Ciaicovski — „Doine, cîntece, jocuri")

Cîntec popular

♩= 84 *f*

Voce

Am luc-rat un an și-o va-ră Pen- tru-ostrai-stă

de să- ca - mă, Of, of - - - - - -

La rîș-ni- ță s-o rîș-nesc, Co-pi-la- șiisă-mihră-nesc,

Trai, lai, lai, lai, lai, lai lai, lai, lai lai- - - - - - -

Am lucrat un an și-o vară
Pentru-o straistă de secară,
Of, of!
La rîșniță s-o rîșnesc,
Copilașii să-mi hrănesc,
Trai, lai, lai...

Am lucrat un an și doi
Pentru-o straistă de păpușoi,
Of, of!
La boieri să răsplătesc
Și copii să-i hrănesc
Trai, lai, lai.

CUM, DAR, MAMĂ, SĂ TRĂIESC

(P. Stoianov — „500 melodii")

Cîntec popular

Largo *p*

Voce

Doam- ne, mul-tă lu - me ai Și la toți no-

-roc le dai, *f* Și le dai la

Doamne, multă lume ai,
Şi la toţi noroc le dai,
Şi le dai la toţi cu carul,
La ţărani le dai cu dramul.
— Hai, maică, la iarmaroc
Şi mi-i cumpăra noroc!
— Dragu mamei, tu na-i minte,
Că norocul nu se vinde.
— Cum, dar, mamă, să trăiesc,
Că-i pămîntul boieresc?

NISTRULE CU APĂ RECE

(*P. Stoianov* — „500 melodii")

Cîntec popular

Nistrule cu apă rece,
Ţi-am jurat că nu te-oi trece.
Te-am trecut pe jumătate,
Mi s-a-ntors barca pe-o parte.
Ia sama să nu mă-neci,
Căci na-i bani să mă plăteşti,
Nici lacrimi să mă boceşti.

LITERATURA

1. Литвенко И. Практическое руководство по хоровой аранжировке. М. 1962.

2. Чесноков П. Хор и управление им. М., 1972.

3. Вахняк Е. Хорове аранжування. Киев, 1977.

4. Ивакин М. Хоровая аранжировка. М., 1980.

5. Ленский А. Пособие по хоровой аранжировке. М., 1973.

6. Дмитриевский Г. Хороведение и управление хором. М., 1975.

7. Егоров А. Основы хорового письма. М.--Л., 1939

8. Римский-Корсаков Н. Основы оркестровки. М., 1946.

9. Соколов В. Работа с хором. М., 1967.

CUPRINSUL

Cuvînt înainte 3

Capitolul I

Tipurile de ansambluri corale: întinderea și registrul lor 3

Capitolul II

Transcripția unei lucrări corale pentru o altă formație corală 15

Transcripția unei facturi omogene pe una mixtă 15

Transcripția unei lucrări corale omogene pe două voci pentru un cor mixt 15

Transcripția unui cor omogen pe trei voci într-un cor mixt 26

Transcripția unui cor omogen pe patru voci într-un cor mixt pe patru voci 39

Transcripția prin schimbarea poziției și mutarea tuturor vocilor 40

Transcripția unui cor mixt pe patru voci într-unul omogen pe patru voci 47

Transcripția prin îmbinarea de diverse procedee (mixtă) 63

Transcripția într-o factură simplificată 77

Transcripția facturii pe patru voci într-o factură pe două sau trei voci 80

Capitolul III

Transcripția de lucrări vocale cu acompaniament instrumental pentru diferite formații corale (a cappella) . . 82

§ 1. Transcripția directă a vocilor 82

a) Transcripția directă a vocilor din acompaniament în partitura corală 82

b) Nepotrivirea vocii superioare din acompaniament cu partida vocală 86

§ 2. Transcripția prin schimbarea facturii (figurațiile armonică, melodică, mixtă) 92

a) Păstrarea acompaniamentului; factura acordică . . . 92

b) Figurația armonică 96

c) Figurația ritmică 100

d) Figurația melodică 102

e) Factura mixtă în acompaniament 105

Capitolul IV

Transcripția lucrărilor instrumentale pentru diferite formații corale 108

a) Prin mutarea directă a vocilor 108

b) Prin schimbarea facturii 114

Capitolul V

Prelucrarea cîntecelor populare. Tipuri de prelucrări pentru corul de amatori 119

a) Tipul de prelucrare omofonic; armonizarea 119

b) Prelucrarea prin modalități simple de polifonizare (imitație, canon, contrapunct) 129

c) Îmbinarea de procedee; prelucrarea în formă variațională de cuplet 136

Literatura 157

УЧЕБНОЕ ИЗДАНИЕ

Ткач Злата Моисеевна

ХОРОВАЯ АРАНЖИРОВКА

Учебник для высших музыкальных учебных заведений

(на румынском языке)

Redactor *P. Secrieru.*
Redactor artistic *Iu. Oprea.*
Tehnoredactor *V. Cepovenco.*
Corectori *I. Chetruş, A. Moraru.*

60 с.
руб.
коп.